

Afvalbeleidsplan Epe 2013-2016

Versiebeheer

Status: eindversie
Datum: 04-09-2013
Versie: 8.5

Bestuurlijke samenvatting

Aanleiding

De gemeente Epe wil de hoeveelheid huishoudelijk¹ restafval per inwoner per jaar verminderen en de kosten die gepaard gaan met het afvalbeheer terugbrengen. Deze ambities komen voort uit respectievelijk het collegeprogramma en de ombuigingsoperatie.

Op voorstel van het college van B&W heeft de raad op 26 april 2012 gekozen voor een afvalinzamelsysteem met een drie-wekelijkse alternerende inzameling van restafval, gft en kunststof verpakkingen².

Fasering

De doelstellingen vragen om een beleidsmatige aanpak in een meerjarige beleidscyclus. De in dit plan gekozen beleidsmaatregelen worden na vaststelling van het plan geïmplementeerd. De verwachting is dat de voorgestelde maatregelen nog onvoldoende zullen zijn om alle doelstellingen te halen. Tijdens de looptijd van het plan worden de resultaten geëvalueerd en indien gewenst zullen op basis van de uitkomsten verdere aanpassingen voor het beleid worden voorgesteld.

Beleidsmaatregelen (paragraaf 4, pagina 24)

De raad heeft gekozen voor het uitwerken van het scenario waarin de dienstverlening op restafval wordt versoerd en de dienstverlening op de kunststofinzameling wordt verbeterd.

Dit vertaalt zich in het huis aan huis inzamelen van restafval, GFT en kunststof in minicontainers in een 3-wekelijkse frequentie. De inzameling van de andere droge componenten door Stilema gaat voor het hele gebied ook naar een 3-wekelijkse cyclus.

De hoogbouw gaat gebruik maken van verzamelvoorzieningen voor restafval. Deze containers worden geopend met een pasje dat de gebruiker autoriseert.

Verder zullen er ook zes verzamelcontainers voor kunststof worden geplaatst bij supermarkten in de vier kernen voor bewoners van de hoogbouw. Ook huishoudens die geen kunststofcontainer aan huis willen, maar wel hun kunststof willen scheiden kunnen hier hun kunststof aanbieden omdat er sprake is van een open voorziening.

Er zal in het voor- en najaar eenmalig een takkenroute inzameling aan huis plaatsvinden. 30 bladkorven verdeeld over de kernen zullen in de bladperiode geplaatst en geleegd worden.

Bij de milieustraat blijft sprake van een nul tarief voor snoeiafval.

Milieu(paragraaf 5, pagina 27)

Verwacht wordt een reductie van het restafval van 18%. Ook wordt er een lichte afname van de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT verwacht en een toename van de hoeveelheid gescheiden ingezameld kunststof.

Kosten (paragraaf 8, pagina 32)

Op basis van de voorgestelde beleidsmaatregelen zijn de afvalbeheerskosten geraamd. Het voorgestelde beleid toont een reductie van de kosten met 18% na inflatiecorrectie.

¹ De gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de periodieke inzameling van huishoudelijk afval dat vrijkomt bij elk perceel binnen haar grondgebied.

² Dit betekent dat restafval, gft en kunststofverpakkingen beurtelings één keer in de drie weken aan huis wordt ingezameld met een daarvoor verstrekte minicontainer.

Rechtmatig gebruik voorzieningen

Voor de hoogbouw zullen nieuwe ondergrondse verzamelcontainers voor restafval worden geplaatst welke zijn afgesloten. Alleen daartoe gerechtigde huishoudens zullen met een toegangspas daarvan gebruik kunnen maken. Afgezien wordt vooralsnog van het uitrusten van mini containers met een identificatie chip. De kosten daarvan wegen onvoldoende op tegen de geschatte baten.

Communicatie

De invoering van nieuw beleid vergt een intensief communicatietraject met burgers waarin de mogelijkheden en spelregels worden toegelicht.

Uiteraard wordt er ook gecommuniceerd over nut en noodzaak van afvalscheiding en hoe daar het nieuwe systeem beter toe bijdraagt.

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	2
1. Inleiding	5
1.1. Beleidskader	5
1.2. Doelstellingen.....	5
1.3. Onderzoeksvragen van de raad.....	6
1.4. Beleidscyclus.....	7
2. Visie op afvalbeheer.....	9
2.1. EU en nationale regelgeving.....	9
2.2. Overige ontwikkelingen in het beleidsveld	11
2.3. Conclusie: grondstoffen vormen sleutel	12
3. Analyse.....	13
3.1. Integrale beoordeling prestaties.....	13
3.2. Huishoudelijk afval	14
3.3. Grof afval (milieustraat)	19
4. Voorgestelde beleidsmaatregelen	22
4.1. Dienstverlening laagbouw: drie wekelijkse inzameling restafval, Gft en kunststoffen	22
4.2. Dienstverlening hoogbouw	23
4.3. Takken route inzameling aan huis.....	24
4.4. Bladkorven in de wijken	24
4.5. Milieustraat	24
5. Milieuprognose beleidsmaatregelen.....	25
6. Vervanging inzamelmiddelen	27
6.1. Laagbouw	27
6.2. Hoogbouw	27
7. Communicatie.....	29
7.1. Uitkomsten bewonersavond	29
7.2. Veranderingscommunicatie	29
7.3. Structurele communicatie.....	30
8. Financiën	31
8.1. Toelichting	31
8.2. Afvalstoffenheffing.....	31
9. Risicoanalyse	32
9.1. Afhankelijk van gedrag burgers.....	32
9.2. Acceptatie van mincontainer voor kunststof	32
9.3. Geraamde tonnage kunststof.....	32
9.4. Lagere vergoeding kunststoffen.....	32
9.5. Ondergrondse containers.....	32
Bijlagen.....	33

1. Inleiding

De gemeente Epe wil de hoeveelheid huishoudelijk³ restafval per inwoner per jaar verminderen en de kosten die gepaard gaan met het afvalbeheer terugbrengen.

Circulus is verzocht om beleidsvoorstellen uit te werken, gericht op het halen van deze doelen. Verschillende scenario's zijn op hoofdlijnen verkend en voorgelegd. Op voorstel van het college van B&W heeft de raad op 26 april 2012 gekozen voor een afvalinzamelsysteem met een wekelijkse alternerende inzameling van restafval, gft en kunststofverpakkingen⁴ en heeft de wethouder verzocht dit uit te laten werken in een afvalbeleidsplan. Daarbij heeft de raad een aantal onderzoeksvragen meegegeven. In dit plan worden deze onderzoeksvragen behandeld en meegenomen in de uitwerking van het beleid.

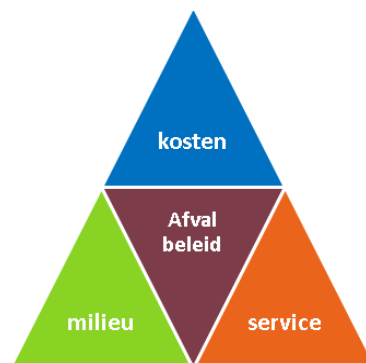
In deze inleiding wordt verder ingegaan op het beleidskader dat wordt gebruikt bij het opstellen van afvalbeleid, de doelstellingen die gelden voor de periode 2013-2016 en de onderzoeksvragen die de raad in overweging heeft gegeven.

1.1. Beleidskader

Doorgaans wordt afvalbeleid beoordeeld op 3 punten, te weten kosten, milieu en service van de dienstverlening aan burgers. Dit wordt ook wel de afvaldriehoek genoemd.

De afvalbeheerprestaties en de verwachte resultaten van nieuw beleid worden beoordeeld op deze 3 punten.

Met doelstellingen die aansluiten op alle punten van de driehoek kan worden gewerkt aan afvalbeleid waarbij milieu, kosten en service met elkaar in evenwicht zijn. Daarnaast is in toenemende mate ook oog voor de gevolgen van het beleid voor de arbeid met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Deze effecten zullen in het vervolg ook meegenomen worden.

1.2. Doelstellingen

Voor de looptijd van dit plan heeft de gemeente Epe drie doelstellingen:

- terugdringen restafval met 40%,
- reductie van de kosten van het afvalbeheer met 20%,
- tevredenheid van burgers over de service blijft op een acceptabel niveau.

De eerste doelstelling is afkomstig uit het collegeakkoord *'Samen beter, samen verder'* van de gemeente Epe voor de periode 2010-2014. De tweede doelstelling is een taakstelling van de gemeente Epe en maakt deel uit van een brede gemeentelijke bezuinigingsopgave. De derde doelstelling is een logisch gevolg van gemeentelijk beleid. Beleidsinterventies gericht op kostenreductie en verbeteren van milieuprestaties kunnen alleen worden ingevoerd als het dienstverleningsniveau acceptabel blijft en draagvlak vindt. Bij de uitwerking van de huis aan huisinzameling is extra aandacht besteed aan burgerparticipatie. Burgers uit verschillende doelgroepen zijn op een bewonersavond gevraagd om te reageren op het voorgestelde beleidsscenario.

³ De gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de periodieke inzameling van huishoudelijk afval dat vrijkomt bij elk perceel binnen haar grondgebied.

⁴ Dit betekent dat restafval, gft en kunststofverpakkingen beurtelings één keer in de drie weken aan huis wordt ingezameld met een daarvoor verstrekte minicontainer.

1.2.1. Terugdringen restafval met 40%

In het collegeprogramma is gesteld dat er een ambitie is om de hoeveelheid restafval te verminderen door zoveel mogelijk te scheiden⁵. Deze doelstelling is geoperationaliseerd in een reductie van de totale hoeveelheid restafval van 40% ten opzichte van 2009.

Door in te zetten op preventie, voorkomen van oneigenlijk gebruik door derden⁶ en het nog beter scheiden van het afval zal de hoeveelheid ongescheiden afval in absolute zin moeten dalen.

Huishoudelijk afval dat gescheiden kan worden aan de bron en hergebruikt kan worden leidt tot een hoger milieurendement en lagere kosten. Voorbeelden van vergelijkbare gemeenten tonen dit ook aan.

1.2.2. Reductie van de kosten van het afvalbeheer met 20%

Het terugbrengen van de afvalbeheerskosten met 20%⁷ (en verminderen lasten burgers) is als activiteit opgenomen in de ombuigingsoperatie die in 2010 is gestart. Deze doelstelling kan hand in hand gaan met de reductie van het restafval. Door de hoeveelheid restafval te reduceren dalen de afvalbeheerskosten. Restafval is een van de duurste stromen om te verwerken. Daarnaast leveren steeds meer uit het restafval gescheiden gehouden stromen een positieve opbrengst of vergoeding op. Dit laatste onder invloed van de vergoeding van producenten daarvoor zoals bij kunststofverpakkingen, papier en glas e.d.

1.2.3. Tevredenheid van burgers blijft op acceptabel niveau

Periodiek wordt door Circulus onderzoek gedaan naar de tevredenheid van burgers over de afvaldienstverlening. Het streven is dat het gemiddelde cijfer dat burgers geven voor de afvaldienstverlening niet lager is dan een 7.

1.3. Onderzoeksvragen van de raad

De raad heeft in een motie B&W verzocht om in het door de raad nog vast te stellen afvalstoffenplan voor de driewekelijkse inzameling aan huis van restafval, GFT en kunststof de mogelijkheden in kaart brengen van:

1. twee keer per jaar gratis een 'grofvuilroute',
2. een brengpunt voor plastic afval,
3. 's zomers een extra ronde voor de lediging van groene containers,
4. bladkorven in wijken,
5. een deugdelijke communicatie campagne.

Deze onderzoeksvragen worden in het kort in kaders in de tekst behandeld. In bijlage II vindt u de uitgebreide behandeling van deze vragen, de geraamde financiële consequenties, voor zover daarvoor gekozen is in het beleid, zijn in bijlage I inzichtelijk gemaakt onder scenario 2.

Daarnaast verzocht de raad om aandacht te hebben voor de gevolgen bij Stilema. Stilema biedt werk aan mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Dat gebeurt in Epe onder meer door inzameling van waardevolle deelstromen.

Stilema is een organisatie met activiteiten gericht op inzameling en hergebruik van goederen en materialen, waarbij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt perspectief op werkgelegenheid wordt geboden.

⁵ In de Afvalbrief aan de Tweede Kamer van 25 augustus 2011 is de landelijke doelstelling opgenomen voor het scheidingspercentage. Deze is 65% recycling van het totaal aan huishoudelijk afval in 2015. In 2011 was het scheidingspercentage in Epe 59 %.

⁶ Met name bij verzamelcontainers door toepassing van een toegangscontrole

⁷ Ten opzichte van 2009

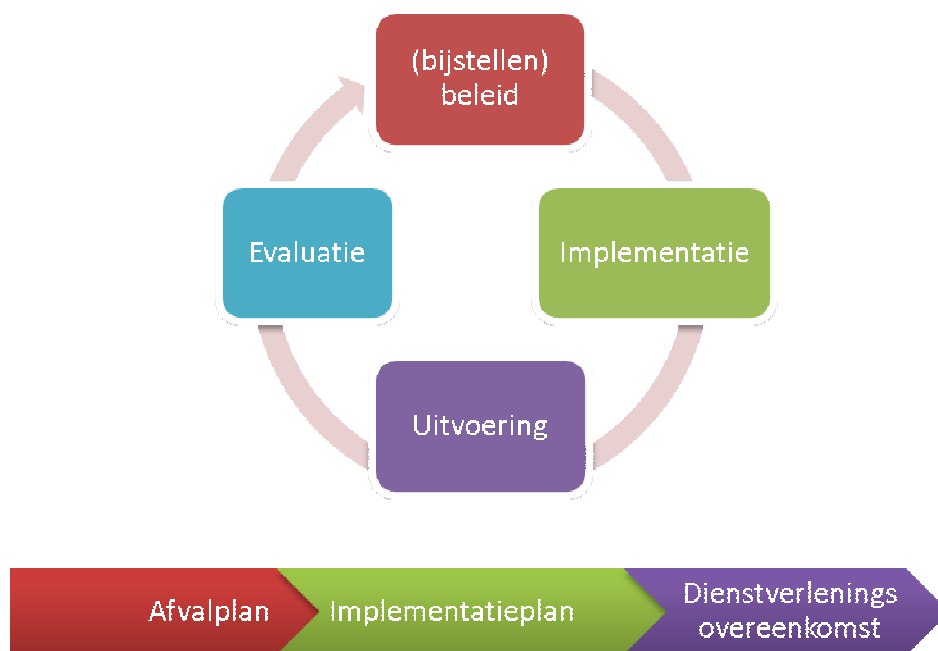
De gemeente Epe heeft een subsidierelatie met Stilema. Circulus heeft de inzameling van droge componenten en de inzameling van kunststoffen met zakken huis aan huis aan Stilema uitbesteed. Ook de aan huis inzameling van grof huishoudelijk afval gebeurt door Stilema. In het voorgestelde beleid zal opnieuw naar een vergelijkbare rol in de uitvoering voor Stilema worden gestreefd door Circulus. Constructief overleg biedt uitzicht op een hernieuwde rol voor Stilema bij de container inzameling van kunststoffen.

1.4. Beleidscyclus

Het afvalplan is een instrument in de meerjarige gemeentelijke beleidscyclus voor het afvalbeheer. Deze cyclus is hieronder schematisch weergegeven.

Opgemerkt moet worden dat de scheiding tussen beleid en implementatie in de praktijk minder scherp te maken is. Dit plan bevat zowel beleids- als implementatie elementen.

Het afvalplan zal meerjarig het beleid bepalen dat in afzonderlijke samenhangende implementatieplannen wordt uitgewerkt en geïmplementeerd.

1.4.1. Beleid

In dit beleidsplan stellen we beleidsmaatregelen voor de periode 2013-2016 voor. Daarbij geldt als uitgangspunt het raadsbesluit van 26 april 2012. De raad heeft toen besloten een afvalinzamelsysteem met een 3-wekelijkse inzaelfrequentie, altemnerend voor rest-, groen- en kunststofafval, op te nemen in het op te stellen Afvalbeleidsplan Epe.

Gelet op het feit dat voor dit afvalplan de hoofdlijn van het beleid reeds is bepaald zal dit plan ook elementen bevatten die meer specifiek de implementatie van het gekozen beleid omvatten. Reeds

genoemd zijn de onderzoeksvragen van de raad, maar ook de participatie en communicatie die voor de implementatie gewenst wordt.

1.4.2. Implementatie

Het gekozen beleidsscenario 2 wordt verder uitgewerkt.

Ten aanzien van verschillende inzamelmiddelen is voorbereiding nodig voordat ze in gebruik genomen kunnen worden. De bovengrondse verzamelvoorzieningen voor restafval bij gestapelde- en hoogbouw worden vervangen door ondergrondse voorzieningen met toegangspassen. Omdat er geen verandering in de tarievenstructuur is (er blijft sprake van een vast tarief) kunnen de nieuwe ondergrondse inzamelmiddelen gefaseerd in gebruik worden genomen. De aansluitingen in de laagbouw ontvangen nieuwe minicontainers voor kunststof verpakkingen. De wijziging van de alternerende inzameling naar een driewekelijkse cyclus zal gelijktijdig in de gehele gemeente ingevoerd moeten worden om de uitvoeringskosten te kunnen beheersen. Bij een zestal winkelcentra zullen ondergrondse voorzieningen voor kunststofverpakkingen gefaseerd worden gerealiseerd. Deze containers zullen geen toegangscontrole hebben.

1.4.3. Uitvoering

Zodra de voorgestelde beleidsmaatregelen zijn geïmplementeerd volgt het beheer, dat wordt vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de gemeente en Circulus.

1.4.4. Evaluatie

Om het effect van de beleidsmaatregelen vast te stellen zal er een evaluatie uitgevoerd worden. Deze vindt plaats tijdens de planperiode, voorgesteld wordt 2015.

De raad heeft aangegeven dat er speciale aandacht moet zijn voor eventuele problemen met de inzameling van GFT. Als er signalen komen dat dit niet goed loopt, zal er eerder worden geëvalueerd op dit punt.

Bij de evaluatie van het nieuwe afvalbeleid wordt gekeken naar alle drie de elementen van de afvaldriehoek, te weten; milieu, kosten en dienstverlening. Dit zal moeten uitwijzen in hoeverre de doorgevoerde beleidswijzigingen effect hebben.

De uitwerking van het gekozen beleidsscenario geeft een prognose op het halen van alle doelstellingen. De verwachting is dat de voorgestelde beleidsmaatregelen niet geheel toereikend zijn voor het behalen van de doelstellingen. De voorgestelde maatregelen laten een geraamde reductie van de kosten van het afvalbeheer van ca 18% zien. De verwachting is dat de hoeveelheid restafval met 18% afneemt.

1.4.5. Aanpassen beleid

Uit de evaluatie kunnen bijstellingen van het beleid volgen om de afvalprestaties te verbeteren.

2. Visie op afvalbeheer

Gemeentelijk afvalbeheer wordt beïnvloed door (veranderingen in)wet- en regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden relevante hoofdlijnen besproken en wordt een visie gegeven op afval en grondstoffenbeleid in de toekomst.

2.1. EU en nationale regelgeving

De Europese Unie biedt kaders voor de internationale wetgeving voor afvalbeheer. Nagenoeg alle Nederlandse regels die betrekking hebben op het beheer van afvalstoffen komen voort uit internationale richtlijnen en verordeningen.

De richtlijnen van het Europees Parlement en de Raad van Europa verplichten de lidstaten om het Europees afvalbeleid uit te werken in nationale beleidsplannen en wetgeving. In Nederland zijn dit de Wet milieubeheer en het Landelijk AfvalBeheerPlan (LAP). Verder kennen we op Europees niveau de Kaderrichtlijn Afvalstoffen.

2.1.1. Kaderrichtlijn afvalstoffen

De kaderrichtlijn afvalstoffen verplicht lidstaten onder andere tot;

- het bevorderen van afvalpreventie,
- de vermindering van de productie en de schadelijkheid van afvalstoffen, het bevorderen van de nuttige toepassing van de afvalstoffen door recycling, hergebruik, terugwinning, dan wel andere handelingen gericht op het verkrijgen van de secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron,
- ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing of de verwijdering van de afvalstoffen plaatsvindt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en dat methoden worden aangewend die geen nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu.

Verder bepaalt de kaderrichtlijn dat de kosten voor de verwijdering van afvalstoffen, overeenkomstig het beginsel 'de vervuiler betaalt', voor rekening komen van de houder die de afvalstoffen afgeeft aan een inzamelaar of voor rekening van de producent van het product dat tot ontstaan van de afvalstoffen heeft geleid.

Met deze laatste bepaling werd de basis gelegd voor de invoering van de producentenverantwoordelijkheid voor afval. Dit betekent ook een toenemende bemoeienis van producenten en hun koepelorganisaties bij het beheer en de financiering van het afval waarvoor zij verantwoordelijk worden gesteld.

2.1.2. Wet milieubeheer en Landelijk AfvalbeheerPlan

De Wet milieubeheer is het juridisch kader voor het gemeentelijk afvalbeleid. In deze wet is geregeld dat de uitvoering van de afvalverwijdering plaats vindt door gemeenten en rijk samen. De gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de periodieke inzameling van huishoudelijk afval dat vrijkomt bij elk perceel binnen haar grondgebied.

Gemeenten hebben in de uitvoering van het landelijk beleid (vastgelegd in het Landelijk Afval Beheerplan, hierna LAP) een belangrijke taak. Zij zamelen het huishoudelijk afval (gescheiden) in en stimuleren afvalscheiding bij burgers en bedrijven.

In LAP II, met een looptijd van 2009 tot 2015 en een doorkijk tot 2021, wordt het algemene afvalbeheerbeleid aangegeven. Aan de gemeenten is gevraagd om bij de formulering van het gemeentelijk afvalbeleid de landelijk vastgestelde beleidskaders mee te nemen.

2.1.3. Afvalbrief Atsma: 'Meer waarde uit afval'

In 2011 stuurde staatssecretaris Atsma van I&M een brief aan de tweede kamer getiteld 'Meer waarde uit afval'. In deze brief worden de ambities voor het verminderen van de milieudruk in Nederland gepresenteerd. Atsma verhoogt de doelstelling voor bronscheiding naar 60 tot 65% in 2015. Over heel Nederland betekent dat een verdere reductie van de hoeveelheid restafval ten gunste van gescheiden stromen met 1 tot 1.5 miljoen ton.

Deze verbetering wordt verwacht bij de stromen kunststof, textiel, E-goed, GFT, papier en de verbeterde (na)scheiding van grof huishoudelijk afval. Atsma stelt in de brief overigens geen specifieke maatregelen daarvoor voor, hoe deze ambities worden gehaald is aan de uitvoerende partijen zelf.

Atsma zegt nog wel: 'Burgers, bedrijven en overheden zullen er gezamenlijk alles aan moeten doen om dit te halen. De grootste winst zit bij de huishoudens. Dat betekent meteen de grootste uitdaging. Maar ook het grootste risico, want voor het afvalbeheer is het steeds de moeilijkste doelgroep gebleken.'

2.1.4. Zorgplicht versus producentenverantwoordelijkheid

Zoals opgemerkt komen er steeds meer stromen waarvoor producentenverantwoordelijkheid geldt.

Tegelijkertijd kennen we de gemeentelijke zorgplicht, die is vastgelegd in de Wet milieubeheer.

Deze zaken hebben uiteraard raakvlakken en kunnen elkaar zelfs versterken.

Gemeenten zijn en blijven de regisseurs in de openbare ruimte en hebben een zeer fijnmazig inzamelsysteem voor verschillende afvalstromen. Door dit systeem (ook) in te zetten voor de stromen waarvoor producentenverantwoordelijkheid geldt, en met de producenten afspraken te maken over een inzamelvergoeding snijdt het mes aan twee kanten.

2.1.5. Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022

Eind 2012 heeft de VNG, na een ledenraadpleging, ingestemd met de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 en het bijbehorende addendum. De Raamovereenkomst was eerder overeengekomen tussen de Staatssecretaris van I&M en het verpakkende bedrijfsleven.

In de raamovereenkomst en het addendum staan belangrijke afspraken over de inzameling en het hergebruik van verpakkingsmaterialen. Ook is een verduurzamingsagenda opgesteld. De komende jaren moeten producenten minder en duurzamere verpakkingsmaterialen gebruiken en bovendien moet een groter deel worden gerecycled. Verder zijn onder meer afspraken gemaakt over de vergoeding die gemeenten krijgen voor het inzamelen van kunststof afval. Deze afspraken zijn voor 2013 en 2014 als volgt.

	2013	2014
Vergoeding kunststofverpakkingen per ingezamelde ton ⁸	€ 445	€ 430

Na 2014 zal de vergoeding voortvloeien uit een kostenstudie die na de zomer 2013 wordt gestart. In de raming is voor 2013 uitgegaan van € 445. In de risico paragraaf is het effect opgenomen van een theoretische vergoeding van € 300 per ton om de gevoeligheid van de uitkomsten van het beleid daarvoor vast te kunnen stellen.

Gescheiden inzameling van kunststoffen gebeurt in Nederland nog maar relatief kort. Er zijn nog volop mogelijkheden voor doorontwikkeling en innovatie. Een veelbelovende ontwikkeling is de

⁸ Deze vergoeding wordt uitgekeerd door Stichting Afvalfonds Verpakkingen die op zijn beurt gevoed wordt middels een Afvalbeheerbijdrage verpakkingen geheven bij producenten en importeurs van kunststofverpakkingen.

(nabij)scheiding van kunststof verpakkingen, zuivel en sappakken en blik. Deze stromen kunnen relatief eenvoudig gescheiden worden.

De minicontainer voor kunststoffen kan daarmee in de toekomst gebruikt worden als een verpakkingenbak. Het scheiden van kunststoffen, zuivel en sappakken en blik betekent een flinke ruimtewinst in de grijze container. De mogelijkheden hiervoor zullen mede afhankelijk zijn van de verdere uitwerking van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022.

2.2. Overige ontwikkelingen in het beleidsveld

2.2.1. Integraal ketenbeheer

Met een ketenaanpak in het afvalbeleid wordt een verdere vermindering van de milieudruk door afval beoogd. Dit ketenbeleid behelst de 'materialenkant' van het milieubeleid: duurzaam gebruik van materialen naast een duurzaam energiegebruik.

Concrete voorbeelden hiervan zijn de kringloopbedrijven die spullen een tweede leven geven. Ook initiatieven als gered gereedschap en repair cafés geven aan dat hergebruik van spullen die nog een ronde mee kunnen steeds meer in de aandacht komt.

2.2.2. Innovaties in inzameling en verwerking

De inzamel- en verwerkingstechnieken in de afvalsector ontwikkelen zich in een snel tempo. Verwacht wordt dat de waarde van deelstromen uit het afval verder zal stijgen, wat verdere scheiding van het afval ook kostentechnisch ondersteunt.

De verwachting is dat de nabij scheiding van Grof Huishoudelijk Afval (na scheiding op de milieustraat) de komende jaren algemeen toegepast gaat worden. Proeven van Circulus in samenwerking met Attero en het ministerie van I&M tonen aan dat nog een aanzienlijk deel van deze stroom hergebruikt kan worden.

De gecombineerde inzameling van droge componenten is op dit moment in ontwikkeling bij verschillende partijen. De verwachting is dat nabij scheiding van deze gecombineerde stromen binnen enkele jaren op grote schaal kan worden uitgevoerd. Recent zijn een aantal proeven met de inzameling van drankenkartons gestart. Ondermeer in combinatie met kunststofverpakkingen. In combinatie met een verbeterde dienstverlening voor droge componenten wordt ook geëxperimenteerd met omgekeerd inzamelen, waarbij de inzamelfrequentie voor restafval terug wordt gebracht of mensen voor restafval gebruik gaan maken van een verzamelvoorziening.

De toenemende belangstelling voor stromen als textiel en frituurvet past ook in de ontwikkeling van meer waarde uit specifieke afvalstromen.

Een voorbeeld dat al langer speelt is de (groene) energie of brandstofwinning uit biomassa bijvoorbeeld. De inzichten over de wenselijkheid van specifieke toepassing wijzigen nog voortdurend. Onder de druk van stijgende energie en grondstofprijzen mag verwacht worden dat deze ontwikkelingen de afvalsector ook in de komende jaren nog een dynamisch beeld zullen geven.

2.2.3. Standaardoplossingen voldoen minder goed

Toenemende diversiteit in woon-, leef- en consumptiegewoonten leidt tot een toenemende differentiatie in het afdankgedrag van burgers en de service wensen die zij daarbij hebben. In toenemende mate wordt de financiering meer afhankelijk gemaakt van het feitelijk gebruik van de voorzieningen.

2.3. Conclusie: grondstoffen vormen sleutel

Het voorgaande resulteert in een algemeen beeld dat er een transitie nodig en mogelijk is van afval naar grondstoffen.

Een goede balans tussen producentenverantwoordelijkheid en de rol van de gemeente, in zorgplicht en als regisseur in de openbare ruimte krijgt meer aandacht.

De grotere belangstelling voor waardevolle deelstromen en de bijdrage die de opbrengsten kunnen leveren aan het beheersbaar houden van de afvalbeheerskosten vraagt om een visie die het optimaal terugwinnen van herbruikbare grondstoffen uit afval centraal stelt.

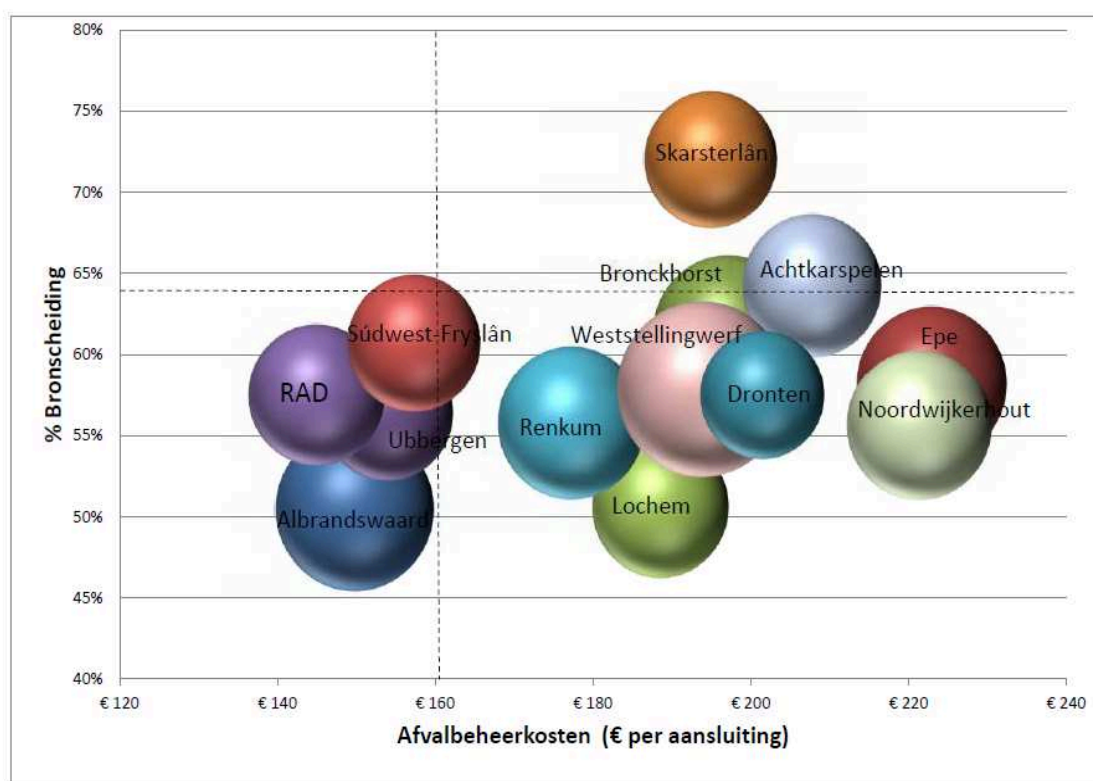
3. Analyse

In dit hoofdstuk worden de hoofdpunten uit de analyses van de afvalprestaties voor het fijn en grof huishoudelijk afval behandeld.

De punten die in dit hoofdstuk genoemd worden vormen de belangrijkste aanknopingspunten voor het voorgestelde afvalbeleid.

3.1. Integrale beoordeling prestaties

Jaarlijks worden de kengetallen over het afvalbeheer in Epe vergeleken met die van vergelijkbare gemeenten in de gemeentelijke afvalbenchmark. Gemeenten uit heel Nederland nemen deel aan deze vrijwillige benchmark. Epe valt in benchmarkkring 4. Hierin zijn gemeenten opgenomen uit stedelijkheidsklasse 4 en 5 met een vergelijkbaar regime (geen diftar).⁹ Onderstaande figuur is afkomstig uit het benchmarkrapport van 2012. Hierin zijn cijfers verwerkt uit 2011.

De prestaties op de hoofdindicatoren milieu, kosten en dienstverlening zijn in samenhang weergegeven. De milieuprestaties (totale bronscheiding) en kosten zijn weergegeven op beide assen; de score voor dienstverlening wordt aangegeven door de grootte van de bol. De stippellijnen geven de gemiddelden op de indicatoren aan¹⁰. Het kwadrant linksboven in de figuur geeft de gemeenten weer met de beste score op bronscheiding en kosten. Hoe groter de bol, hoe omvangrijker de dienstverlening.

⁹ Voor de volledige analyse verwijzen wij u naar het kringrapport.

¹⁰ Voor beide regimes in beide stedelijkheidsklassen (dwz: stedelijkheidsklasse 4 en 5, met en zonder diftar).

We zien dat Epe in 2011 iets onder het gemiddelde presteert qua bronscheiding en per aansluiting de hoogste afvalbeheerskosten heeft. De dienstverlening is gemiddeld.

De hoge afvalbeheerskosten worden veroorzaakt door een drietal factoren. Ten eerste is de hoeveelheid restafval per inwoner per jaar relatief hoog. Daarnaast heeft Epe een verwerkingscontract¹¹ met een hoge prijs per ton waardoor de verwerkingskosten hoog zijn. Een derde factor is het hoge dienstverleningsniveau aan huis, waardoor deze inzamelkosten hoog zijn. De respons is ondanks deze service gemiddeld terwijl deze hoog zou moeten zijn om de hogere inzamelkosten op te vangen. Door de goede service op restafval worden burgers mogelijk onvoldoende gestimuleerd om te scheiden, er is geen prikkel op service of kosten om minder restafval aan te bieden.

3.2. Huishoudelijk afval

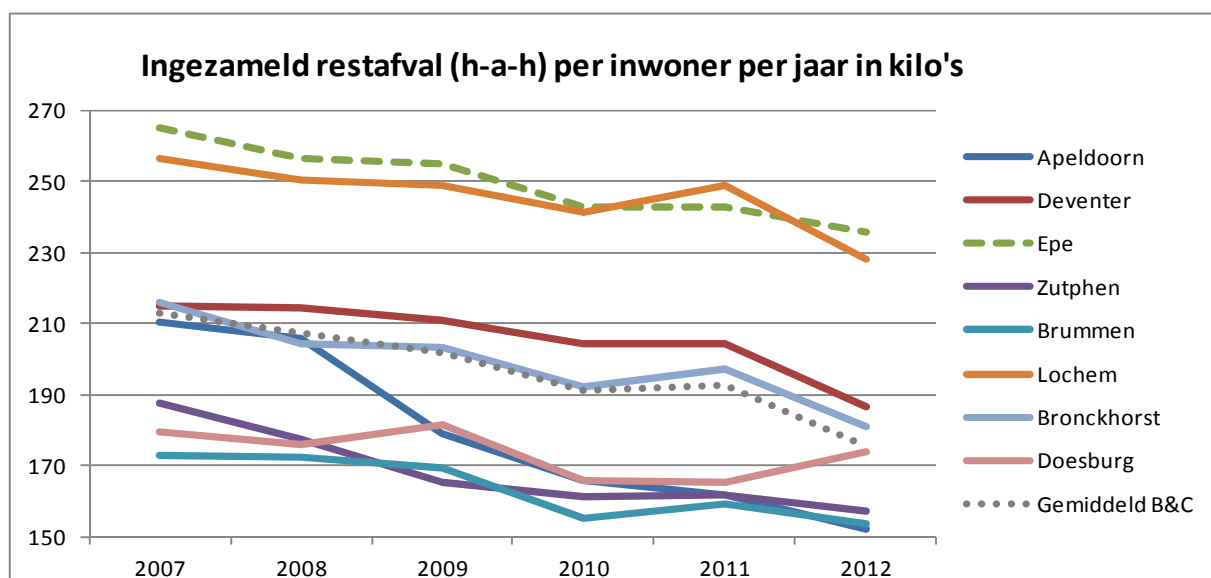
Voor de beleidsinterventies in de huis aan huisinzameling is gekeken naar de prestaties van die inzameling en de mogelijkheden om dit te verbeteren. De forse hoeveelheid restafval valt op. Bij het bepalen van de samenstelling van het afval en de scheidingspotentie wordt duidelijk dat kunststof verpakkingen de meeste scheidingspotentie hebben, gevolgd door GFT en papier.

3.2.1. Hoeveelheid huishoudelijk restafval

De hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner is in Epe duidelijk hoger dan in omliggende gemeenten. De gemeente Epe laat een relatief gelijkmatig beeld zien. In 2012 bedroeg de hoeveelheid restafval per inwoner gemiddeld 235 kg.

De verschillen in regime zijn duidelijk terug te zien in de restafvalhoeveelheden. De gemeenten Bronckhorst en Deventer heffen tarief op basis van het volume van de container, de gemeenten Apeldoorn, Zutphen, Brummen en Doesburg heffen op basis van het volume van de container en de aanbiedfrequentie.

Lochem kende, net als Epe, een vast tarief per aansluiting, op basis van de omvang van het huishouden. Voor 2013 heeft de gemeente Lochem¹² gekozen voor een gedifferentieerd tarief voor rest- en gft afval op basis van volume en frequentie van het aantal aanbiedingen.

¹¹ Stivam-contract, dit loopt tot medio 2016. Momenteel wordt dit contract aanbesteed.

¹² Ook de gemeenten Deventer en Bronckhorst zijn in 2013 overgegaan naar het heffen op basis van volume en frequentie van aanbieding. De gemeente Doesburg is in 2013 op een drie wekelijks alternerende inzameling van rest-, gft- en kunststofverpakkingsafval overgegaan.

Omdat ongescheiden afval in de verwerkingsfase de hoogste kostprijs heeft, in vergelijking met gescheiden afvalstromen, ligt hierin de nodige potentie om de kosten van afvalbeheer te laten dalen en de milieuprestaties te verbeteren.

3.2.2. Rechtmatig gebruik inzamelmiddelen

In de gemeente Epe is in 2007 een barcode stickeractie uitgevoerd voor het totale containerbestand. Daarbij zijn de onrechtmatige containers uit het bestand geschoond. Alle minicontainers voor restafval en GFT-afval zijn voorzien van een sticker met barcode.

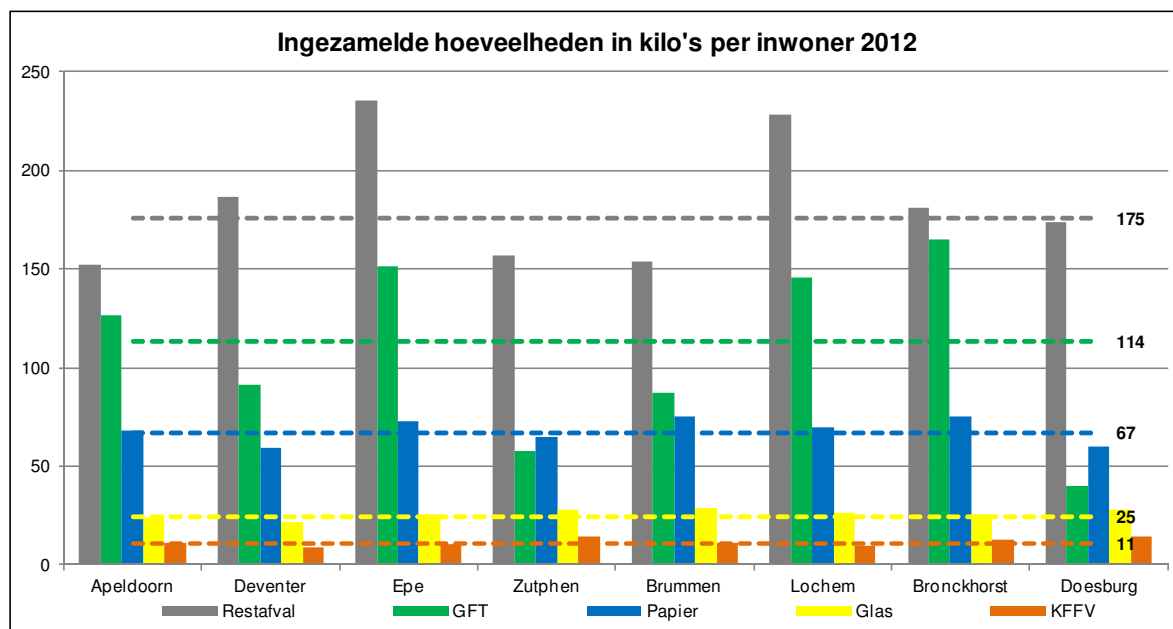
Het systeem met barcodes biedt geen mogelijkheid om wijzigingen te registreren. Om een sterk vervuild bestand te voorkomen kan daarom periodiek een controle actie worden uitgevoerd. Na uitgebreide analyse van de kosten en mogelijkheden van alternatieve, meer continue controle methodes met een identificatiechip, is hiervoor niet gekozen omdat de kosten daarvan onvoldoende lijken op te wegen tegen de verwachte baten.

Voor cocons¹³ is op dit moment geen beperking voor het aanbieden van afval. De cocons zijn niet afgesloten en vrij toegankelijk. Hierdoor is er geen beperking van het aanbieden van afval. Ervaringen in andere gemeenten wijzen uit dat dit misbruik door derden en een aanzuigende werking van afval tot gevolg. Er zijn aanwijzingen dat dit ook in Epe het geval is.

3.2.3. Prestaties gescheiden ingezamelde stromen

Uit de volgende figuur blijkt dat de hoeveelheid gescheiden ingezamelde stromen in Epe in alle gevallen op of boven het regionale gemiddelde ligt. Een oorzaak voor de goede respons voor kunststof, glas en papier kan gevonden worden in de goede service.

Epe is een groene gemeente, dit zien we terug in de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT.

¹³ Bovengrondse verzamelcontainers voor restafval bij gestapelde en hoogbouw

3.2.4. Samenstelling restafval¹⁴

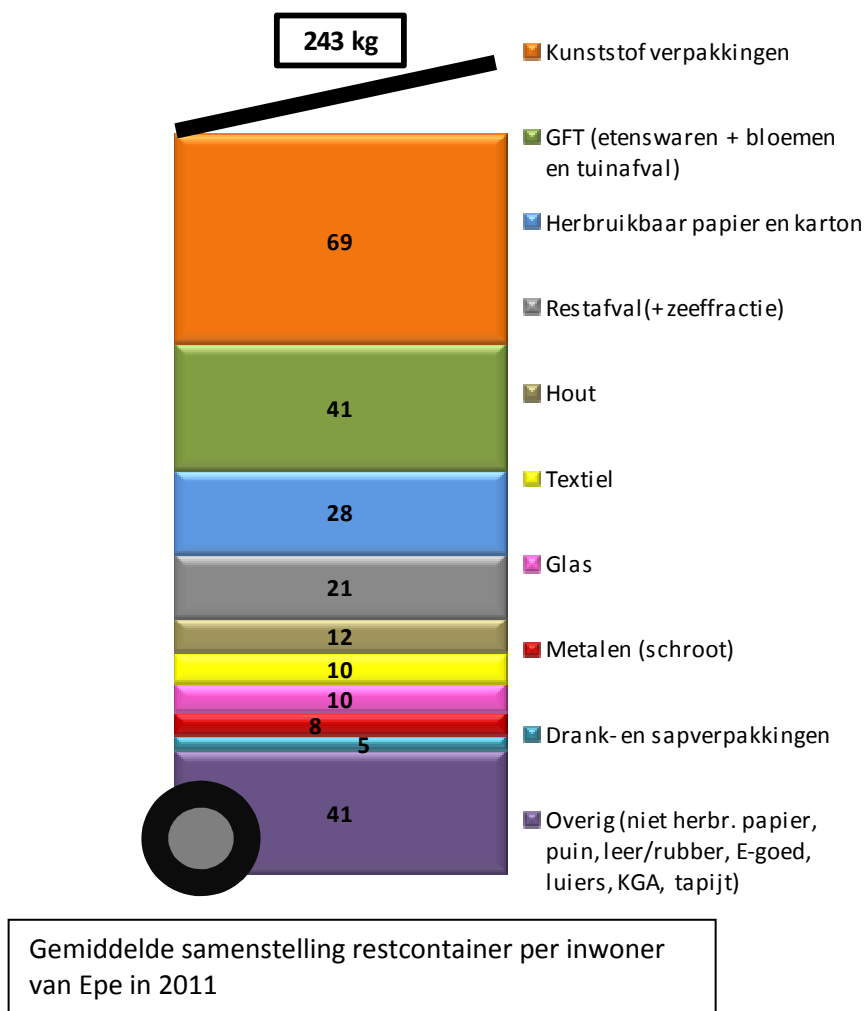
Hoewel het van belang is om te weten wat er gescheiden ingezameld wordt, is het nog meer van belang om te weten wat er in het restafval zit. Immers, daar zit de potentie voor het verminderen van de hoeveelheid restafval.

Jaarlijks worden sorteeranalyses uitgevoerd op het restafval. Daarbij wordt in een steekproef het aangeboden restafval van huishoudens gesorteerd in 15 stromen. De resultaten van de sorteeranalyses geven inzicht in de bijdrage die te verwachten is voor doelstellingen per deelstroom en het percentage bronscheiding dat nog mogelijk is door beter te scheiden aan de bron.

De sorteeranalyse van het als restafval aangeboden huisvuil, laat zien dat daarin nog potentieel belangrijke hoeveelheden nuttige deelstromen gevonden kunnen worden.

De belangrijkste daarvan zijn kunststof verpakkingsafval (69 kg) en gft (41 kg), gevolgd door oud papier en karton (28 kg).

Van de gemiddeld aangeboden hoeveelheid van 243 kg restafval per inwoner per jaar is slechts een beperkt deel (9%, 21 kilogram) als “restafval” aan te merken.

¹⁴ De resultaten van de sorteeranalyses 2012 waren tijdens het opstellen van dit rapport nog niet beschikbaar. Door de jaren heen blijft de samenstelling van het restafval relatief constant. Gegevens van 2011 bieden een goede indicatie voor de samenstelling in 2012.

3.2.5. Scheidingspotentie

De scheidingspotentie van in het restafval aanwezige materialen kan op 2 manieren beoordeeld worden; naar gewicht en volume en naar milieudruk, opbrengsten per ton of vanwege hygiëneaspecten. Deze gezichtspunten vullen elkaar aan.

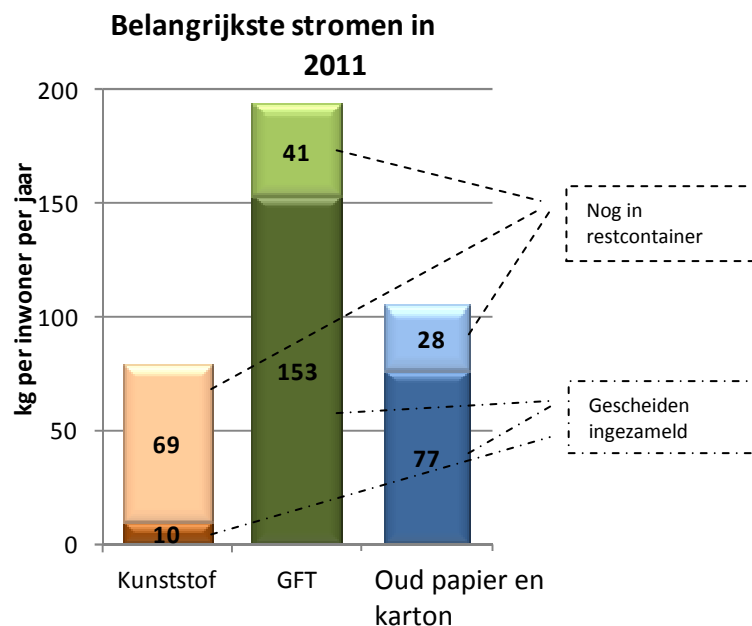
3.2.5.1. Gewicht en volume

In de grafiek hiernaast is ook de potentie per deelstroom opgenomen. Het onderste blokje van de kolom geeft de hoeveelheid gescheiden ingezameld materiaal weer, het bovenste blokje het deel dat nog in het restafval wordt aangetroffen.

De grootste nuttige deelstromen in de restcontainer zijn kunststof verpakkingsmateriaal, GFT en oud papier en karton.

Deze stromen vormen qua kilo's en volume het grootste aandeel in het restafval. Een verbetering van de scheiding van deze stromen levert een bijdrage aan de vermindering van het restafval.

Van belang is daarbij dat de scheidingspotentie het grootst is voor kunststof verpakkingsmateriaal. Het merendeel van de hoeveelheid kunststof wordt nog in het restafval aangetroffen. Van GFT en (herbruikbaar) oud papier en karton wordt het merendeel al gescheiden ingezameld.

3.2.5.2. Milieudruk, opbrengsten en hygiëne

Naast de genoemde stromen die vanwege hun volume en gewicht interessant zijn, zijn er vanuit het oogpunt van milieudruk, opbrengsten en hygiëne ook interessante stromen te benoemen.

Van alle deelstromen die in het restafval worden aangetroffen, heeft het textiel de hoogste milieudruk. Deze milieudruk wordt men name veroorzaakt in de productiefase. Door een betere gescheiden inzameling en een toename van het (materiaal)hergebruik wordt deze milieudruk vermeden. Circulus onderzoekt voor alle deelnemende gemeenten¹⁵ hoe de gescheiden inzameling en verwerking van deze stroom kan worden verbeterd.

¹⁵ Ook die van Berkel Milieu

Een volgende deelstroom die nog in het restafval belandt en die verantwoordelijk is voor een hoge milieudruk, vergelijkbaar met textiel, is voedsel. Circa 40 kilogram per inwoner per jaar.¹⁶ De geschatte waarde per huishouden is circa €300. In 2012 werden divers proeven door Circulus en Berkel Milieu uitgevoerd samen met supermarkten en Wageningen Universiteit, gefinancierd door het Rijk, de provincie en de Rabobank. De resultaten zijn in 2013 gepubliceerd¹⁷ en nagegaan wordt hoe hieraan in de regio een vervolg kan worden gegeven.

Een stroom die zowel vanuit het oogpunt van milieudruk als vanwege de vergoeding interessant is, is E-goed. E-goed (niet-gebruikte elektrische en elektronische apparaten en energiezuinige verlichting) valt onder de producentenverantwoordelijkheid. De producenten keren per ton ingezameld materiaal een vergoeding uit. Daarnaast bevat E-goed zeldzame aardmaterialen die bij de verwerking als restafval niet teruggewonnen kunnen worden. E-goed wordt momenteel ingenomen op de milieustraat, door Stilema en sinds 2012 ook huis aan huis meegenomen door Stilema. In 2012 werd deelgenomen aan een regionaal initiatief voor E-goed gefinancierd door de producentenorganisatie Wecycle en een led-lampen actie uitgevoerd door Stilema, onder regie van Circulus. Het evaluatie rapport van dit regionale initiatief zal de basis vormen voor de vervolgaanpak van deze stroom.

Een stroom die met name vanwege zijn waarde aantrekkelijk is om gescheiden in te zamelen is (frituur)vet. Het gescheiden ingezamelde materiaal wordt gebruikt voor de productie van biodiesel. Momenteel wordt deze stroom ingenomen op de milieustraat.

Vanuit het oogpunt van hygiëne is de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal relevant. Door een afnemende hoeveelheid restafval kan de inzamelingsfrequentie worden aangepast. In huishoudens waar deze materialen wordt gebruikt levert dit problemen op vanwege capaciteit en mogelijke stankoverlast. Daarnaast bevat deze stroom medicijnresten, waardoor gecombineerde inzameling met GFT door Circulus niet als verantwoord wordt gezien. De separate verwerking van deze stroom wordt op dit moment onderzocht door Attero. Als separate verwerking mogelijk blijkt, naar verwachting niet voor 2014, kunnen de mogelijkheden voor gescheiden inzameling verkend worden.

¹⁶ Belangrijkste componenten zijn, brood, groente, pasta en rijst en zuivel.

¹⁷ Het rapport is te vinden op http://www.afvalvrij.nl/navigatie_boven/publicaties/

3.3. Grof afval (milieustraat)

De prestaties op de milieustraat worden beoordeeld op 2 punten, milieu en kosten.

3.3.1. Milieu

In nevenstaande tabel is te zien dat er per inwoner in Epe veel materiaal wordt aangeboden, in 2012 34 kg meer dan gemiddeld in het werkgebied van Circulus en Berkel Milieu.

Door de goede scheiding van met name het snoeiafval is daarentegen de hoeveelheid restafval van het grofvuil lager.

Dit levert uiteraard lagere verwerkingskosten voor restafval op. Door de goede kwaliteit van de deelstromen kunnen ook deze goed worden afgezet en zo bijdragen aan een opbrengst.

Stromen milieustraat	BMC	Epe	
	kg/inw	kg/inw	afwijking kg
Grofvuil	19,3	6,9	-12
Snoeihout	16,8	72,0	55
Hout	14,6	7,8	-7
Puin	6,7	3,4	-3
E-goed	5,3	4,3	-1
(Dakleer) BSA / ongesorteerd puin	2,6	5,7	3
Tapijt	1,2	0,0	-1
KCA	1,1	1,1	0
Asbest	0,5	0,6	0
Harde kunststoffen	0,6	0,0	-1
Autobanden	0,2	0,1	-0
Overig	0,0	0,0	0
Zand	0,0	0,4	0
Totaal	68,7	102,3	34

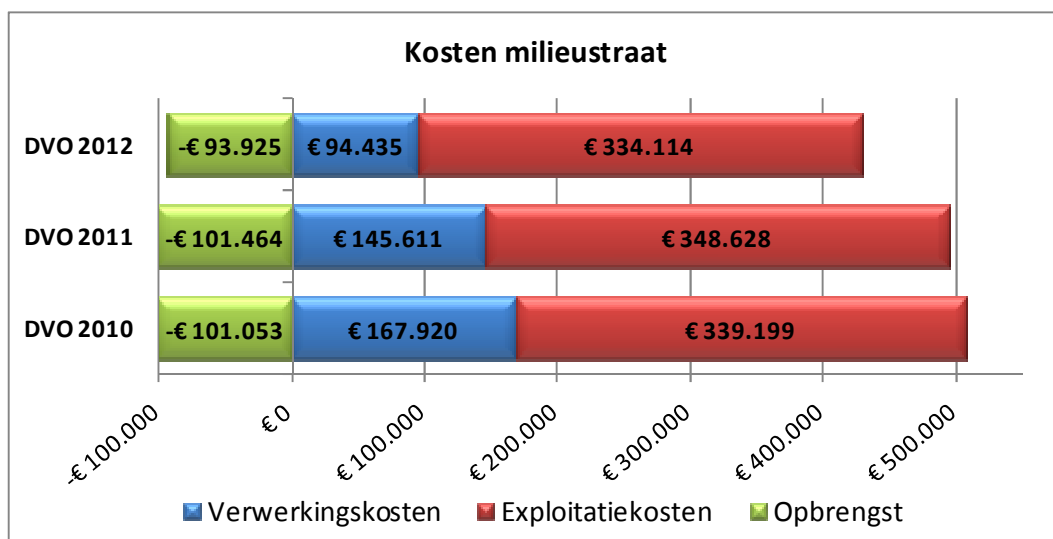
Onderzoeksvraag 1: 2 keer per jaar een gratis 'grof vuil route'

Het gratis op laten halen van grof vuil is geen wenselijke optie, omdat het daarmee minder aantrekkelijk wordt de milieustraat te bezoeken (daar moet per 10 kg €1.35 betaald worden). Bovendien is het scheiden van afval dat huis-aan-huis ingezameld wordt niet mogelijk. Op de milieustraat wordt een zeer goed scheidingspercentage behaald. De invoering van gratis huis-aan-huis inzameling betekent een verlaging van dit percentage en de voordelen die dat met zich meebrengt.

Op dit moment kent Epe een betaalde haal-service voor grofvuil, de uitvoering daarvan gebeurt door Stilema. Voorgesteld wordt om deze dienstverlening te laten bestaan. Daarmee is ook voldaan aan de wens om SW-werk zoveel mogelijk te behouden.

3.3.2. Kosten

De totale kosten voor de milieustraat bestaan uit verschillende elementen. In de figuur hieronder is te zien hoe de kostenopbouw zich ontwikkelt in de jaren 2010, 2011 en 2012. We zien de afgelopen jaren een daling in de totale afvalbeheerskosten. Per aansluiting kost de milieustraat in 2012 €24.70.

3.3.2.1. Opbrengsten

Uit de tabel blijkt dat de opbrengsten aan de poort iets afnemen. Deze dragen bij aan lagere afvalbeheerskosten en het is wenselijk dat deze op peil blijven.

Een verlaging van de tarieven kan het bezoekersaantal vergroten maar brengt de kostendekkendheid in gevaar. Een tweede mogelijkheid is het verhogen van de tarieven. Tuinafval is de grootste stroom op de milieustraat. Hoewel het tarief voor de verwerking relatief laag is, is het niet gratis, voor 2012 zijn de verwerkingskosten geraamd op ruim €38.000.

3.3.2.2. Verwerking

Sinds 2010 zijn de verwerkingskosten gedaald met bijna €73.500. Deze daling wordt veroorzaakt door de lagere verwerkingstarieven voor gescheiden deelstromen zoals snoeiafval of hogere vergoedingen voor diverse stromen. Deze vergoedingen worden in mindering gebracht op de totale verwerkingskosten.

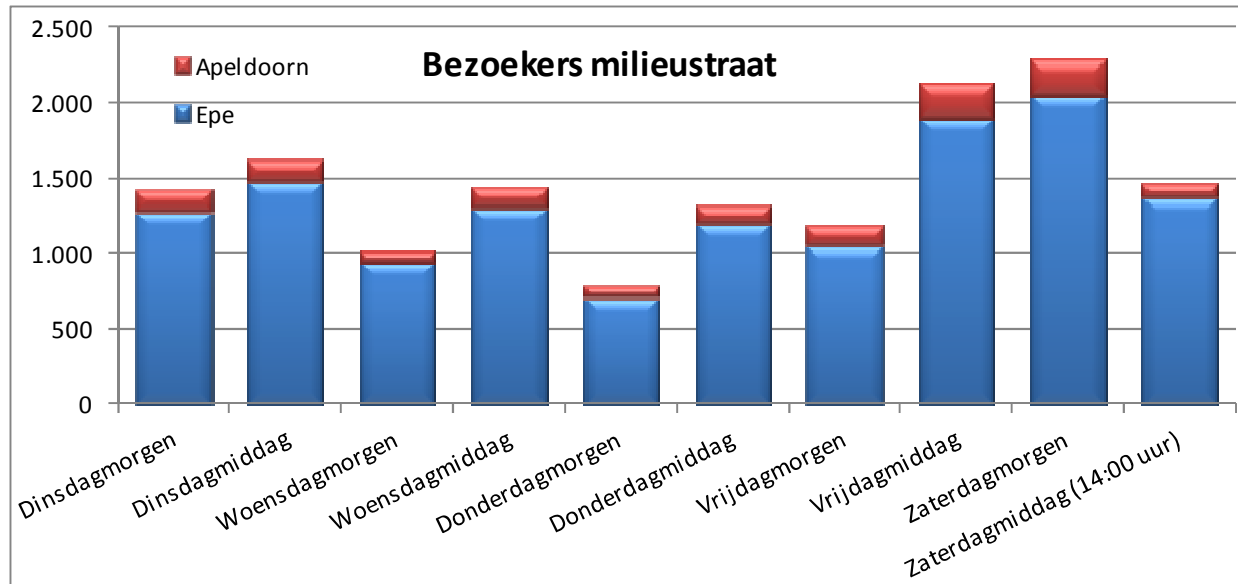
3.3.2.3. Exploitatie

De exploitatiekosten bestaan voornamelijk uit personeelskosten en de kosten voor huisvesting. Zie voor de verbijzondering de tabel hieronder. De verlaging van de huisvestingskosten in 2012 is het gevolg van de herijking van de DVO.

<i>Exploitatiekosten</i>	DVO 2010	DVO 2011	DVO 2012
Huisvesting	€ 180.508	€ 185.526	€ 180.279
Personeel	€ 168.188	€ 172.864	€ 172.432
Bijdrage Apeldoorn	-€ 57.015	-€ 58.600	-€ 59.971
Overig	€ 47.517	€ 48.838	€ 41.374
Subtotaal	€ 339.199	€ 348.628	€ 334.114

Bezoekers milieustraat

In onderstaande tabel is de verdeling van de bezoekers per dagdeel te zien in het eerste vijf maanden van 2012. Duidelijk wordt dat het aantal bezoekers redelijk gelijk verdeeld is over de week, met pieken op vrijdagmiddag en zaterdag.

4. Voorgestelde beleidsmaatregelen

Rekening houdend met ambities, analyse, wensen van de raad en uitkomsten van burgerparticipatie is het College van B&W gekomen tot een set van samenhangende beleidsmaatregelen die hierna worden toegelicht. Dit geheel wordt verder aangeduid als scenario 2. Daarin is op een aantal punten voor aanvullend beleid gekozen ten opzichte van het oorspronkelijk voorgesteld beleid bij het principe besluit van de raad over de drie-wekelijkse inzameling, verder aangeduid met scenario 1.

4.1. Dienstverlening laagbouw: drie wekelijkse inzameling restafval, Gft en kunststoffen

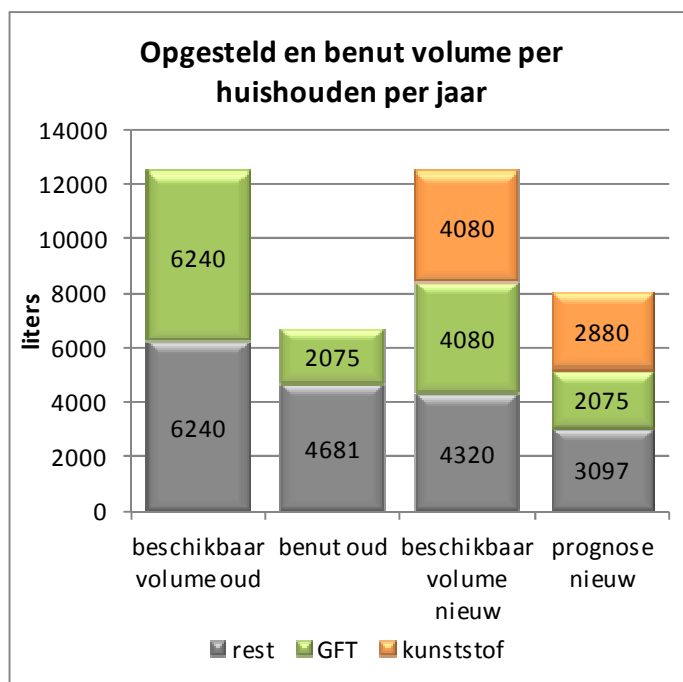
De raad heeft gekozen voor het uitwerken van het scenario waarin de dienstverlening op restafval wordt versoerd en de dienstverlening op de kunststofinzameling wordt verbeterd.

Dit doen we door restafval, GFT en kunststof in minicontainers aan huis in te zamelen in een 3-wekelijkse frequentie.

Het terugbrengen van de frequentie van de inzameling van restafval en GFT zal vragen oproepen of de capaciteit van de containers wel voldoende is.

Ter verduidelijking is in de hiernaast afgedrukte grafiek het opgestelde en benutte volume weergegeven voor de huidige situatie en bij de invoering van het nieuwe systeem¹⁸. Duidelijk is dat op dit moment een flink deel van het beschikbare volume niet benut wordt.

In de nieuwe situatie zal het totaal beschikbare volume voor restafval afnemen. Omdat er tegelijkertijd een uitbreiding van de voorziening van kunststof plaatsvindt hoeft dit geen problemen op te leveren. De sorteeranalyses tonen aan dat er nog veel kunststof in het restafval zit, en we weten dat kunststof de deelstroom is met het grootste volume. Als men gebruik maakt van de mogelijkheid om kunststof gescheiden aan te bieden is de capaciteit voor restafval ruim voldoende.

Uit proeven in Deventer en Bronckhorst is bekend dat burgers erg tevreden zijn over kunststofinzameling met minicontainers, meer tevreden dan over andere typen van inzameling¹⁹. Daarnaast wijst de ervaring in de gemeente Woudrichem en proeven van ROVA in Raalte en uit dat

¹⁸ Op basis van 240 liter containers. Uitgangspunt voor de berekening zijn gegevens zonder containerregistratie. Opgemerkt moet worden dat er geen gegevens zijn over de vullingsgraad van de containers, het huidige en toekomstige benutte volume is een schatting.

¹⁹ In 2013 is de mini container voor kunststoffen, mede op basis van genoemde proeven, ingevoerd in Deventer, Bronckhorst, Lochem en Doesburg.

het merendeel van de burgers tevreden is met een lagere inzamelfrequentie voor restafval, mits de dienstverlening voor andere stromen op orde is. De verwachting is dat men, na een gewenningsperiode, tevreden zal zijn over de nieuwe inzamelfrequentie. Het is van belang om tijdens de invoering van de beleidsmaatregelen zorgvuldig te communiceren over de veranderingen.

De inzameling van de andere droge componenten (blik, kleine metalen, glas, papier en klein e-goed) door Stilema gaat voor het hele gebied ook naar een 3-wekelijkse cyclus. De inzet van Stilema neemt af als gevolg van het vervallen van de kunststofinzameling met zakken en de 3-wekelijkse inzameling in het gehele gebied door Stilema van droge componenten. Met Stilema zijn door Circulus constructieve besprekingen over de inzet van Stilema bij de inzameling van de kunststof mini-containers aan huis. De daarvoor opgenomen ramingen zijn gebaseerd op een efficiënte inzameling.

4.2. Dienstverlening hoogbouw

De hoogbouw gaat gebruik maken van verzamelvoorzieningen voor restafval. Deze containers worden geopend met een pasje waarmee de klep open gaat en er een zak kan worden gestort. Er wordt geen tarief per aanbieding gerekend.

Deze toegangspassen worden uitgegeven voor aansluitingen die afvalstoffenheffing betalen. Overloop van containers kan door beter beheer en registratie van het aanbiedgedrag voorkomen worden. Daarmee blijft de omgeving van de container schoner. Bovendien is de voorziening gesloten. Deze laatste 2 zaken zorgen ervoor dat een aanzuigende werking verminderd wordt. In combinatie met effectieve handhaving in de beginperiode wordt illegaal aanbieden en zwerfafval beperkt.

Onderzoeksvraag 2: een brengpunt voor kunststofafval

Huishoudens die geen minicontainer voor kunststof willen of kunnen gebruiken, maar wel hun kunststof gescheiden willen aanbieden, kunnen gebruik maken van de verzamelvoorzieningen (brengpunten) die gerealiseerd worden.

Zes ondergrondse verzamelcontainers voor kunststof zullen verdeeld zijn over de vier kernen en voor zover mogelijk bij supermarkten²⁰ worden geplaatst voor bewoners van de hoogbouw. Ook huishoudens die geen kunststofcontainer aan huis willen, maar wel hun kunststof willen scheiden kunnen hier hun kunststof aanbieden omdat er sprake is van een open voorziening. De voorgenomen locaties voor deze voorzieningen zullen zijn:

Locaties ondergrondsecontainer kunststoffen
Oene, Donselaarsweg
Emst, Spar, Vaassenseweg
Epe, Albert Heijn, St. Martinusplein
Epe, C1000, Gruttersplein
Vaassen, C1000, Kosterstraat
Vaassen, Dekamarkt, Torenstraat

²⁰ Plaatsing bij supermarkten sluit aan bij een aangenomen motie in de TK waarin Nedvang gevraagd is bij te dragen in de plaatsing van kunststof verzamelcontainers bij grotere supermarkten (> 200m²) Met deze bescheiden bijdrage (ca € 1000) per container is in de kostenrekening rekening gehouden.

4.3. Takken route inzameling aan huis

Om tegemoet te komen aan de zorg die kan bestaan ten aanzien van het beperkte gft volume in de snoeiperiode is in scenario 2 gekozen voor de toepassing van zogenaamde takkenroutes. Deze zullen in voor- en najaar één keer huis aan huis plaatsvinden voor maximaal 1 m3 snoeiafval per huishouden op basis van aanmelding vooraf.

Onderzoeksvraag 3: 's zomers een extra ronde voor de lediging van groene containers

Het vermoeden bestaat dat er mensen zijn die met een driewekelijkse inzamelcyclus in de zomermaanden stankoverlast kunnen ervaren dan wel onvoldoende GFT-capaciteit hebben. Om die reden is gevraagd te kijken naar de mogelijkheden voor extra GFT-rondes.

Om stankoverlast (volledig) te vermijden zal er in de warme maanden van het jaar (april, mei, juni, juli en september) wekelijks geledigd moeten worden. Op basis van 16 extra rondes betekent dat jaarlijkse extra kosten van €142.000. Vanwege de vakantieperiode zal veel gewerkt moeten worden met uitzendkrachten.

De ervaring in andere gemeenten in het werkgebied en de rest van Nederland is dat voorlichting over het gebruik van de GFT-container effectiever is. Slechts een beperkt deel van de burgers zal stankoverlast ervaren, terwijl de geïntensiveerde dienstverlening voor iedereen is.

De stroom die capaciteitsproblemen veroorzaakt is met name tuinafval. Om huishoudens met veel GFT te kunnen bedienen in de normale inzamelrondes kunnen er meerdere containers per adres geplaatst worden bij adressen die dat wensen. Het college heeft besloten de tweede GFT container voor € 75,- aan te bieden aan huishoudens.

4.4. Bladkorven in de wijken

In aanvulling op de twee jaarlijkse gratis takkenroutes zal van 1 oktober tot de kerst op 30 locaties verdeeld over de kernen binnen de bebouwde kom en op gemeentegrond, bladkorven neergezet worden. Deze korven zijn uitsluitend bestemd voor bladafval.

Eén maal per week zullen die geleegd worden door Circulus. Opbouw en afbouw zal onder verantwoordelijkheid van Circulus, mogelijk met inzet van het SW bedrijf worden uitgevoerd.

Onderzoeksvraag 4: bladkorven in wijken

Circulus zou deze taken ook uit kunnen voeren, zie voor de uitwerking bijlage II. Hierbij wordt gestreefd naar een maximale inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

4.5. Milieustraat

Analyse van de kosten van de milieustraat wijst uit dat het gebruik van de milieustraat in het beleid gestimuleerd moet worden, gegeven de relatief hoge vaste kosten. Het gratis brengen van snoeiafval maakt daar onderdeel van uit, zeker in relatie tot de lagere inzamelrequentie voor gft. De geschatte jaarlijkse verwerkingskosten hiervan bedragen €38.000 en zijn verwerkt in het gekozen scenario 2.

4.6. Reinigingsrecht

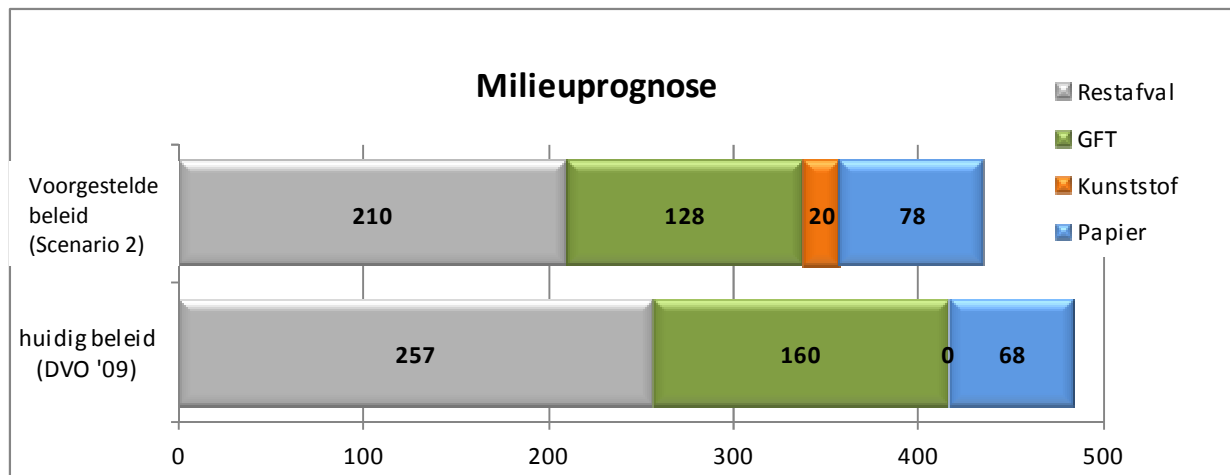
De gemeente Epe kent reinigingsrecht. Hierdoor is het mogelijk voor (kleine) organisaties en bedrijven afval aan te bieden op dezelfde manier als huishoudens dit doen. De aangeboden stromen moeten qua aard en omvang lijken op huishoudelijk afval. Geadviseerd wordt deze voorziening in stand te houden. De ophaalfrequentie wordt ook driewekelijks. Ook deze groep krijgt een gratis derde plasticverpakkingsafvalcontainer aangeboden. De tariefverlaging voor de tweede GFT container zal ook worden gehanteerd voor deze groep. Het financiële nadeel zal worden betrokken bij het bepalen van de benodigde onttrekking/storting aan de reserve in de jaarrekening 2014.

Milieuprognose beleidsmaatregelen

Naast het verstrekken van een extra minicontainer voor de inzameling van kunststof verpakkingen wijzigt de inzamelfrequentie van een 2 naar een 3-wekelijkse cyclus.

Burgers worden gestimuleerd om hun restafval beter te scheiden door optimalisatie van de voorziening voor kunststof en beperking van de mogelijkheid om restafval aan te bieden.

Dit effect geldt ook voor GFT, waardoor ook daar een lichte afname te zien is. Een stijging is te zien bij de geraamde hoeveelheden kunststof. Als uitgangspunt is de DVO 2009 genomen (zie ook doelstelling). In 2009 was in de DVO nog geen kunststof opgenomen. In 2011 werd in Epe 10 kg kunststof per inwoner per jaar ingezameld.

De milieueffecten zijn minder dan bij diftar, door het ontbreken van een prijsprikkel. Opgemerkt moet worden dat er over de effecten van het sturen op service en frequentie minder bekend is dan over de invoering van diftar. Daarom zijn de effecten behoudend geraamd.

5. Vervanging inzamelmiddelen

In dit hoofdstuk wordt de vervanging van de inzamelmiddelen behandeld. Als gevolg van de voorgenomen beleidswijzigingen zijn er veranderingen nodig bij de in gebruik zijnde inzamelmiddelen.

5.1. Laagbouw

Op dit moment gebruikt men in Epe minicontainers voor restafval en GFT bij laagbouwaansluitingen en zakken voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval.

De kunststofinzameling met zakken wordt vervangen door een kunststofinzameling met minicontainers. Hiervoor worden minicontainers uitgezet op vrijwillige basis. Mensen die geen plek hebben voor een container, of die geen container willen, kunnen gebruik maken van verzamelvoorzieningen op de hiervoor aangegeven zes locaties.

De minicontainer voor de inzameling van kunststof heeft een standaardmaat van 240 liter.

Een inschatting van het benodigde aantal minicontainers kunststof is gedaan op basis van het aantal aansluitingen en de verwachte respons voor de kunststofcontainer.

Zodra bij alle aansluitingen in Epe de nieuwe containers staan kan er worden ingezameld in de 3-wekelijkse frequentie.

5.2. Hoogbouw

Burgers in de hoogbouw gebruiken cocons voor restafval en op enkele locaties verzamelvoorzieningen voor GFT. De cocons worden waar nodig vervangen door ondergrondse containers voor restafval. Als er ruimte is om minicontainers te plaatsen, heeft dit de voorkeur boven het plaatsen van een ondergrondse voorziening. De verzamelvoorzieningen voor het gescheiden aanbieden van GFT komen te vervallen. Ervaringen elders leren dat de kwaliteit van het ingezamelde GFT erg slecht is en de hoeveelheid beperkt.

In gevallen waar men toch een GFT-voorziening wenst, bijvoorbeeld vanwege een tuin, zal er een minicontainer voor GFT verstrekt worden.

5.2.1. Inventarisatie

Bij de keuze voor een beleidsscenario is een afweging op de verwachte afvalbeheerskosten een belangrijk onderdeel. Een inventarisatie met betrekking tot de benodigde inzamelmiddelen is daarvoor al uitgevoerd.

Omdat ondergrondse containers een grotere opslagcapaciteit hebben dan de huidige bovengrondse containers hoeft de vervanging van de bovengrondse verzamelcontainers niet 1 op 1 plaats te vinden. Op aanbiedlocaties waar nu 2 of 3 verzamelcocons staan opgesteld van 1300 liter, kan in de nieuwe situatie worden volstaan met 1 ondergrondse container van 5000 liter.

Het aantal aanbiedlocaties zal afnemen en dat betekent ook dat de gemiddelde loopafstand tot de container voor de meeste bewoners zal toenemen. Ervaringen elders in Nederland laten zien dat dit door bewoners echter niet als nadelig wordt ervaren. Men is eerder blij dat er geen container (meer) voor de deur staat met allerlei afval dat er naast wordt gezet.

De invloed van de gescheiden inzameling van andere deelstromen zal op de benodigde hoeveelheid ondergrondse voorzieningen nauwelijks effect hebben. Dit aantal wordt namelijk met name bepaald door de vereiste nabijheid van de ondergrondse voorziening bij huishoudens.

5.2.2. Locatiebepaling

Bij de uitwerking van de locaties worden de beoogde locaties op deze criteria beoordeeld. Hieronder staan de belangrijkste punten opgesomd, de volledige lijst met locatiecriteria vindt u in bijlage III.

- Bereikbaarheid voor het inzamelvoertuig, een container die niet geleege kan worden is van weinig nut.
- Er dient rekening te worden gehouden met de plaatselijke verkeerssituatie, de aanwezigheid van bomen (boomkruinen) en ondergrondse belemmeringen (bv kabels, leidingen en boomwortels).
- Er zal zoveel mogelijk worden vastgehouden aan de huidige locatieplaatsen. Vervanging van een bovengrondse container door een ondergrondse container op een bestaande aanbodlocatie zal tot minder maatschappelijke weerstand leiden dan plaatsing van een ondergrondse container op een geheel nieuwe locatie
- Indien het technisch niet mogelijk blijkt een ondergrondse container te plaatsen in een bepaald gebied (bijv. vanwege kabels en leidingen), zullen alternatieven worden voorgelegd aan gemeente Epe.
- De plaatsing van de containers geschiedt zoveel mogelijk op openbare grond.

Ondergrondse containers worden in de zin van de Woningwet niet (meer) opgevat als bouwwerk, en zijn in die hoedanigheid niet bouwvergunningplichtig.

5.2.3. Realisatie

De levering en plaatsing van de containers gebeurt in opdracht van de gemeente Epe. Het beheer (ledigen, schoonhouden, onderhouden en vervangen) van de containers wordt onderdeel van de dienstverlening van Circulus.

De te plaatsen containers moeten uiteraard aan een aantal voorwaarden voldoen²¹. Circulus zal de aanbesteding verzorgen voor de aanschaf van de ondergrondse containers.

²¹ Zie bijlage III

6. Communicatie

Om de doelstellingen te behalen is een gedragsverandering van burgers noodzakelijk.

Gedragsverandering die we willen bereiken door te sturen, te motiveren en het pad te effenen: drie principes die in de huidige opvattingen over (veranderings)communicatie worden gehanteerd en leiden tot concrete veranderingen in gedrag.

In het communicatieplan kunnen we een onderscheid maken tussen de communicatie die nodig is bij de eerste fase van veranderingen, en de communicatie die structureel vereist is om de doelstelling (minder restafval) te kunnen behalen. Hieronder is dit nader uitgewerkt.

Onderzoeksvraag 5: een deugdelijke communicatiecampagne

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt hoe de communicatie met betrekking tot het nieuwe afvalbeleid wordt vormgegeven. Burgers worden op verschillende momenten en via verschillende kanalen geïnformeerd over voor hen relevante wijzigingen.

6.1. Uitkomsten bewonersavond

Om te polsen hoe inwoners tegen deze veranderingen aankijken en om zoveel mogelijk draagvlak te creëren, is in september 2012 een raadpleging georganiseerd (niveau 2 participatieladder). Burgers uit Epe werden uitgenodigd om hun mening over het plan te geven. Na een korte presentatie werden groepen voor laagbouw, hoogbouw en buitengebied samengesteld.

De hoofdlijn van de reacties richt zich op GFT. De verwachting is dat er stank en capaciteitsproblemen kunnen ontstaan. In bijlage II wordt ingegaan op mogelijkheden om dit op te vangen.

Verder gaf de hoogbouw aan dat men blij was met het voornemen om ondergrondse containers te plaatsen. Vanwege de kleur en het formaat worden de voorgenomen verzamelcontainers voor kunststof minder gewaardeerd, met ziet liever ondergrondse containers hiervoor. Opgemerkt werd dat men bij sommige hoogbouw wel GFT aan zou willen bieden vanwege tuinen. Hiervoor worden mogelijkheden geboden.

In algemene zin is opvallend dat er naast kritiek op het plan (te grote stappen) ook mensen waren die het ambitieniveau te laag vonden. De reductie in restafval werd te gering bevonden en er werden ook voorstellen gedaan richting het betalen per aanbidding.

Tot slot moet worden opgemerkt dat er ook mensen sceptisch waren over het verwachte effect van minicontainers voor kunststof (dat geloof ik niet). De uitkomsten van de bewonersavond zijn te vinden in bijlage IV.

6.2. Veranderingscommunicatie

Het is belangrijk om alle inwoners duidelijk te maken wat er gaat veranderen, voor wie en wanneer. Voor de invoering van veranderingen worden deelplannen opgesteld per gebied: laagbouw, hoogbouw en buitengebied. Daarin zijn twee fasen te onderscheiden: voorbereiding en invoering.

6.2.1. Laagbouw en buitengebied (uitgangspositie is verschillend, nieuwe situatie gelijk)

Voorbereiding:

In de voorbereidende communicatie ligt de nadruk op uitleg wat er gebeuren gaat, waarom, en wat van inwoners wordt verwacht. Dat gebeurt in de vorm van adresgebonden mailings, ondersteund door informatie via gemeentepagina, de website van de gemeente en via de website van Circulus.

- Mailing 1 geeft een overzicht van alle wijzigingen
- Mailing 2 geeft instructieve informatie wanneer en op welke wijze de vervanging van containers plaatsvindt, en hoe men zich kan afmelden voor een 'oranje container' indien men die niet wenst.

Invoering:

- Mailing 3 bevat de nieuwe afvalkalender, met speciale aandacht voor het scheiden van kunststof, de takken routes en bladkorven(in de kernen). Ook de spelregels voor het gebruik van de takkenroute (na aanmelding) en bladkorven worden duidelijk gecommuniceerd.

6.2.2. Hoogbouw

Voorbereiding:

In de voorbereidende communicatie ligt de nadruk op uitleg wat er gebeuren gaat, waarom, en wat van inwoners wordt verwacht. Dat gebeurt in de vorm van adresgebonden mailings, ondersteund door informatie via gemeentepagina, de website van de gemeente en via de website van Circulus.

- Mailing 1 geeft een overzicht van alle wijzigingen, het waarom ervan en de planning.
- Mailing 2 geeft uitleg bij de plaatsing van nieuwe ondergrondse containers voor restafval en ondergrondse verzamelcontainers voor kunststof. De mailing bevat een kaartje waar de ondergrondse containers komen te staan.

Invoering:

- Mailing 3 bevat de nieuwe afvalkalender, met speciale aandacht voor de locaties van de ondergrondse verzamelcontainers (rest en kunststof).
- Mailing 4 bevat het pasje voor de ondergrondse container, met een flyer over de werking ervan, wat te doen bij verlies of verhuizing, de spelregels.
- Indien gewenst, kan er een inloopavond worden georganiseerd om de werking van het pasje te demonstreren.

6.3. Structurele communicatie

Centrale boodschap is: *Afvalvrij.nl. Maak van afval geschiedenis.* Onder deze 'paraplu' vallen alle communicatie-uitingen. Het bestaande Afvalvrijlogo kan worden voorzien van de aanduiding 'gemeente Epe', om het een Eper karakter te geven. De bestaande huisstijl van Afvalvrij.nl kan doorontwikkeld worden en gebruikt in structurele communicatie-uitingen, die inwoners informeert over de voortgang (feedback), ze informeert over de afvalscheidingsmogelijkheden en hoe het nog beter kan.

Structurele communicatiemiddelen zijn onder meer de volgende:

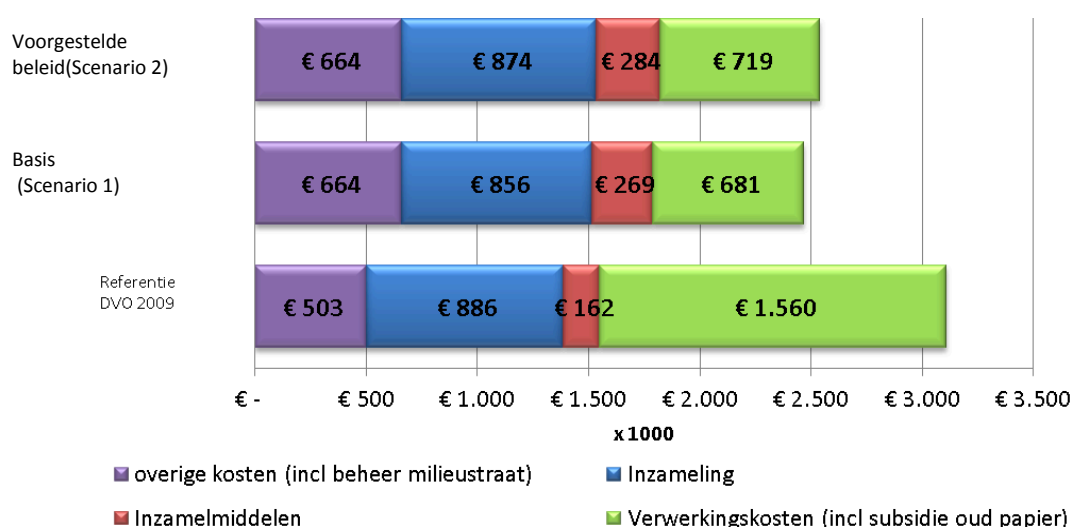
- kwartaalpagina 's in lokale krant
- structurele, vaste pagina's op de website van Circulus, met uitgebreide zoekmogelijkheid voor 'Waar laat ik mijn afval?' en filmpjes 'Wat gebeurt er met ons afval?'
- actieve informatievoorziening op de milieustraat
- organisatie open dag milieustraat (1x per 4 jaar)
- speciale acties gericht op specifieke afvalstromen (naar keuze): Food Battle, E-goed-actie.

7. Financiën

Op basis van de voorgestelde beleidsmaatregelen in hoofdstuk 4 zijn de afvalbeheerskosten doorgerekend en weergegeven in de bovenste balk. Ten opzichte van DVO 2009, na inflatiecorrectie, bedraagt de kostenreductie 18%.

De onderste balk geeft de verdeling van de kosten weer in de DVO 2009.

De middelste balk geeft de geraamde verdeling van de kosten weer zoals eerder aan de raad gepresenteerd. De reductie van de kosten was op dat moment geraamd op 21% na inflatiecorrectie. In bijlage I zijn alle drie opstellingen meer in detail financieel toegelicht. Daaruit is ook per additionele beleidsmaatregel inzichtelijk welk effect dit op de oorspronkelijke raming (scenario 1) heeft gehad.

7.1. Toelichting

In het collegeprogramma is een doelstelling opgenomen voor wat betreft de kostenontwikkeling van het afvalbeheer. De totale kosten DVO 2009²² zijn als referentiepunt gekozen omdat deze beleidsdoelstelling is uitgedrukt ten opzicht van de kosten in 2009.

In de kostenraming is 2013 als eerste jaar gekozen omdat dit het eerste verwachte jaar van implementatie van nieuw beleid is.

Bij de berekening voor het nieuwe beleid gelden de tarieven van de DVO Herijking 2012, voor zover van toepassing, denk hierbij onder andere aan het man- en tractie uur tarief. Alle tarieven 2012 zijn verhoogd met een geschatte index 2013 van 1,5%. Ook de verwerkingstarieven komen uit de DVO Herijking 2012 verhoogd met de geschatte index 2013.

Voor kunststof is gerekend met de vergoeding die in het addendum is vastgelegd, te weten €445 in 2013. Zie ook paragraaf 2.1.5. In de risico paragraaf is doorgerekend wat het effect is op scenario 2 van een tarief van € 300 per ton.

7.2. Afvalstoffenheffing

Het college zal de huidige uitgangspunten voor de afvalstoffenheffing voor wat betreft structuur en kostendekkendheid handhaven bij het uitvoeren van het voorgestelde beleid.

²² Exclusief Reiniging, tarieven zijn gecorrigeerd voor inflatie (in tabel genoemd: prijspeil 2013).

8. Risicoanalyse

Elke beleidskeuze brengt onzekerheden met zich mee, of de prognoses gerealiseerd worden is afhankelijk van verschillende factoren, waar de gemeente niet altijd invloed op kan uitoefenen. Hieronder worden de gesignaleerde risico's beschreven.

8.1. Afhankelijk van gedrag burgers

Het succes van het beleid en de behaalde afvalprestaties is mede afhankelijk van het gedrag van burgers. Daardoor is niet met zekerheid te zeggen dat bepaalde doelstellingen gehaald worden. Overigens is hiermee rekening gehouden met het opstellen van de prognoses, er is behoudend gecalculeerd. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van ervaringscijfers uit het werkgebied of landelijke best-practices.

Door zorgvuldig te communiceren met burgers over het nut en noodzaak van de verandering zal draagvlak worden gecreëerd. In de implementatieplannen zal steeds een communicatieparagraaf worden opgenomen.

8.2. Acceptatie van mincontainer voor kunststof

Het vergroten van de hoeveelheid gescheiden ingezameld kunststof is een belangrijk onderdeel van het afvalbeleidsplan. Als de acceptatie van de containers of de hoeveelheid gescheiden kunststof per aansluiting fors lager ligt dan geraamd (op basis van ervaringen in andere gemeenten) zullen de inkomsten uit de kunststofvergoeding tegenvallen. Zie ook hierna voor de financiële gevolgen.

8.3. Geraamd tonnage kunststof

Met beleidsscenario 2 als uitgangspunt is doorgerekend wat het effect is van 10% minder ingezameld kunststof dan geraamd. In dat geval vermindert de besparing van 18% in de totale afvalbeheerkosten tot 17% (- € 541.000) tov de DVO.

8.4. Lagere vergoeding kunststoffen

Met beleidsscenario 2 als uitgangspunt is doorgerekend wat het effect is van een kunststof-vergoeding van € 300 per ton (in plaats van € 445). Daaruit blijkt dat de besparing van 18% in de totale afvalbeheerkosten vermindert tot een besparing van 15% (- € 475.00) tov de DVO.

8.5. Ondergrondse containers

Het realiseren van ondergrondse voorzieningen is een proces waarbij een aantal zaken van belang zijn. De volgende risico's zijn te signaleren. Door in de projectorganisatie en planning continu deze risico's te monitoren en in te spelen op het mogelijk voordoen ervan zullen de effecten van genoemde risico's worden beperkt.

- De locaties moeten op basis van de zorgvuldige procedure zodanig bepaald worden dat een voldoende dekkende voorziening wordt geboden aan alle betrokken bewoners binnen de gestelde beleidsvoorwaarden.
- Bezwaren van(verkeers) technische aard kunnen de locatiebepaling ernstig vertragen of zelfs onmogelijk maken.
- Het niet voldoende en tijdig beschikbaar zijn van de locaties waar ondergrondse voorzieningen geplaatst zullen worden vormt voor de voortgang van het plaatsingsproces het belangrijkste risico.

Bijlagen

- I. Milieu en financiële uitwerking scenario's.*
- II. Beantwoording onderzoeksvragen Raad*
- III. Plaatsingscriteria ondergrondse containers*
- IV. Uitkomsten bewonersavond*

Bijlage I: Effecten afvalbeleid Epe – milieu en financiële uitwerking

Milieu

Hiernaast vindt u een tabel met de geraamde hoeveelheden per afval- of deelstroom voor het voorgestelde beleid.

Opgemerkt moet worden dat er in de DVO 2009 nog geen kunststofinzameling opgenomen was. Deze inzameling is opgestart in 2009 en werd pas in 2010 verplicht.

		3-wekelijks	
	DVO 2009	Kunststof (3a)	
	kg/inw	kg/inw	
Restafval	257	210	
GFT	160	128	
Kunststof	0	20	
Papier	68	78	
Totaal	510	436	

Financieel

In 2011 zijn uitwerkingen gemaakt van de diverse beleidsscenario's die met de gemeente Epe zijn ontwikkeld. Op 1 november werd op basis daarvan ook een presentatie gegeven in de raadscommissie. De uitwerking, mede naar aanleiding van deze presentatie, is door Circulus vervat in de notitie van december 2011 "Beter Afvalbeheer Epe". Hierna opgenomen als scenario 1. Scenario 2 omvat alle beleidsvoorstellen uit dit plan.

Voor beide scenario's gelden de tarieven van de DVO Herijking 2012, voor zover van toepassing, denk hierbij onder andere aan het man- en tractie uur tarief. Alle tarieven 2012 zijn verhoogd met een geschatte index 2013 van 1,5%. Ook de verwerkingstarieven komen uit de DVO Herijking 2012 verhoogd met de geschatte index 2013.

Voor kunststof is gerekend met de minimale vergoeding die in het addendum is vastgelegd, te weten €445 per ton in 2013.

De jaarlijkse kosten ondergrondse containers voor restafval zijn een stelpost, de berekening in de tabel is op basis van een raming van de gemeente Epe, de afrekening gebeurt op basis van werkelijke kosten.

Om een vergelijking van de effecten van de scenario's voor 2013 te kunnen maken ten opzichte van de DVO 2009, is deze ook geïndexeerd naar prijspeil 2013 (kosten DVO 2009 bij ongewijzigd beleid in 2013)

Als vergelijkingsjaar is 2013 gekozen omdat dit het eerste mogelijke start jaar van implementatie van nieuw beleid is.

Door de scenario's te vergelijken met de DVO 2009, bij ongewijzigd beleid in 2013, kan duidelijk worden wat de kostenbesparingen zijn van het oorspronkelijke scenario en het hier voorgestelde scenario 2. Ook kan daar het verschil uit zichtbaar worden als gevolg van de additionele beleidsmaatregelen.

De verschillen tov DVO 2009 zijn absoluut en relatief weergegeven in de laatste twee regels van bijgaand overzicht.

	DVO 2013 obv 2009	Scenario Kunststof (1)	Scenario Kunststof (2)
Afvalstromen			
Rest en gft			
Inzameling minicontainers	€ 515.090	€ 343.040	€ 343.040
Inzameling verzamelcontainers	€ 59.634	€ 61.919	€ 61.919
Inzamelmiddelen minicontainers	€ 59.724	€ 63.874	€ 63.874
Inzamelmiddelen verzamelcontainers	€ 73.428	€ 120.408	€ 120.408
Verwerking	€ 1.427.752	€ 1.129.901	€ 1.129.901
Subtotaal	€ 2.135.628	€ 1.719.142	€ 1.719.142
Kunststof			
Inzameling minicontainers	€ 0	€ 188.516	€ 188.516
Inzameling verzamelcontainers	€ 0	€ 6.755	€ 8.443
Inzameling Stilema	€ 0	€ 0	€ 0
Inzamelmiddelen minicontainers	€ 0	€ 48.691	€ 48.691
Inzamelmiddelen verzamelcontainers	€ 0	€ 493	€ 8.594
Inzamelmiddelen kunststof zakken	€ 0	€ 0	€ 0
Verwerking	€ 0	-€ 292.472	-€ 292.472
Subtotaal	€ 0	-€ 48.017	-€ 38.227
Overig			
Inzameling	€ 310.949	€ 255.423	€ 255.423
Inzamelmiddelen	€ 28.621	€ 35.257	€ 35.257
Verwerking	-€ 25.927	-€ 87.451	-€ 87.451
Subtotaal	€ 313.643	€ 203.230	€ 203.230
Groenafval/blad			
Inzameling takken	€ 0	€ 0	€ 9.790
Inzameling bladkorven	€ 0	€ 0	€ 6.500
Inzamelmiddelen bladkorven	€ 0	€ 0	€ 6.780
Verwerking takken	€ 0	€ 0	€ 483
Verwerking gratis snoeiafval	€ 0	€ 0	€ 38.047
Subtotaal	€ 0	€ 0	€ 61.600
Communicatie (scenario's)	€ 0	€ 6.585	€ 6.585
Overige verwerkingskosten (DVO herijking ongewijzigd)	€ 158.334	-€ 69.401	-€ 69.401
Beheer milieustraten (DVO herijking ongewijzigd)	€ 162.516	€ 339.126	€ 339.126
Overige kosten (DVO herijking ongewijzigd)	€ 340.017	€ 317.870	€ 317.870
Totale kosten	€ 3.110.139	€ 2.468.534	€ 2.539.923
Verschil		-€ 641.605	-€ 570.215
Procentuele afwijking t.o.v. DVO		21%	18%
1) Inzameling zonder containermanagement (CMS) mini's, wel CMS op ondergronds restafval. Inzameling kunststof hoogbouw met bollen.			
2) Inzameling zonder containermanagement (CMS) mini's, wel CMS op ondergronds restafval. Inzameling kunststof hoogbouw met OGC vrij verval. Inzameling takkenroute, handhaving gratis snoeiafval en bladkorven.			
* investeringen ondergrondse restafval containers met kosten raming gemeente Epe. Werkelijke kosten worden afgerekend.			
Index 2013: 1,50% (prognose)			

De raad heeft in een motie B&W verzocht om in het door de raad nog vast te stellen afvalstoffenplan voor de driewekelijkse de mogelijkheden in kaart brengen van:

1. twee keer per jaar gratis een 'grofvuilroute',
2. een brengpunt voor plastic afval,
3. 's zomers een extra ronde voor de lediging van groene containers,
4. bladkorven in wijken,
5. een deugdelijke communicatie campagne.

Deze onderzoeksvragen zijn in het kort in kaders in de tekst behandeld. In deze bijlage vindt u de uitgebreide behandeling van deze vragen.

In algemene zin leiden we uit de vragen af dat er zorgen zijn op 2 punten: de capaciteit voor GFT en voor GHA. De vragen richten zich op het verruimen van de mogelijkheden voor deze stromen. Opgemerkt moet worden dat wijzigingen in de voorzieningen en dienstverlening invloed hebben op het totale afvalbeleid. Er is behoefte aan een integrale aanpak, waarin het totale pakket aan dienstverlening aan burgers in samenhang wordt gezien.

Onderzoeksvraag 1: 2 keer per jaar een gratis 'grof vuil route'

Het instellen van een gratis 'grof vuil' ronde heeft een aantal nadelen.

Ten eerste betalen burgers uit Epe dit moment voor het grof vuil een tarief, zowel bij het laten ophalen als bij brengen naar de milieustraat. Als er een gratis ronde voor het ophalen van grof vuil wordt ingesteld, wordt het minder aantrekkelijk om de milieustraat te bezoeken (daar moet per 10 kg €1.35 betaald worden).

Een tweede nadeel is dat het scheiden van het afval bij huis-aan-huisinzameling niet mogelijk is. Op de milieustraat wordt een zeer goed scheidingspercentage behaald. De invoering van gratis huis-aan-huis inzameling betekent een verlaging van dit percentage en de voordelen die dat met zich meebrengt.

Ten derde heeft het twee keer per jaar uitvoeren van dergelijke rondes als gevolg dat er sprake is van 2 pieken in de werkzaamheden. Dit maakt uitvoering door een SW-bedrijf lastiger in te plannen vanwege de beschikbare voertuigen en personeel.

Advies: Op dit moment kent Epe een betaalde haalservice voor grofvuil, de uitvoering daarvan gebeurt door Stilema. Voorgesteld wordt om deze dienstverlening te laten bestaan. Daarmee is ook voldaan aan de wens om SW-werk zoveel mogelijk te behouden.

Daarnaast worden herbruikbare goederen (zg Goedzooi) gratis aan huis opgehaald door Stilema. Ook biedt Stilema de service de Boedelaer, waarbij men een huis veegschon oplevert.

Onderzoeksvraag2: een brengpunt voor kunststofafval

De minicontainer voor kunststof verpakkingen wordt verstrekt op vrijwillige basis. Het is niet verplicht er een te gebruiken. Huishoudens die dit niet willen, maar wel hun kunststof gescheiden willen aanbieden, kunnen gebruik maken van de verzamelvoorzieningen die gerealiseerd worden. Deze voorzieningen zijn ook bedoeld voor huishoudens die geen ruimte hebben voor een container.

Er worden verzamelvoorzieningen gerealiseerd op enkele centrale plekken in de gemeente. In verschillende gemeenten in Nederland is sinds de invoering van de gescheiden kunststofinzameling ervaring opgedaan met inzamelsystemen, waaronder inzameling met brengvoorzieningen. Ook in het werkgebied van Circulus en Berkel Milieu hebben een aantal gemeenten gekozen voor brengvoorzieningen. De ervaring leert dat de ingezamelde kunststoffractie van goede kwaliteit is, ondanks het feit dat de inzameling met open voorzieningen plaatsvindt.

Aanvulling: ondergrondse containers voor kunststof

Tijdens de bewonersavonden werd aangegeven dat men de bovengrondse verzamelcontainers voor kunststof niet mooi vindt. Gevraagd werd of er ook gekeken kon worden naar ondergrondse voorzieningen. Voor 6 verzamelcontainers zijn de meerkosten €8.101,-. Deze aanpassing is opgenomen in de tabel op p. 37 regel Kunststof inzamelmiddelen verzamelcontainers, kolom scenario 2.

Onderzoeksvraag: 's zomers een extra ronde voor de lediging van groene containers

Het vermoeden bestaat dat er mensen zijn die in de zomermaanden stankoverlast ervaren danwel onvoldoende GFT-capaciteit hebben. Om die reden is gevraagd te kijken naar de mogelijkheden voor extra GFT-rondes.

Om stankoverlast (volledig) te vermijden zal er in de warme maanden van het jaar (april, mei, juni, juli en september) wekelijks geledigd moeten worden. Op basis van 16 extra rondes betekent dat jaarlijkse extra kosten van €142.000. Vanwege de vakantieperiode zal veel gewerkt moeten worden met uitzendkrachten.

De ervaring in andere gemeenten in het werkgebied en de rest van Nederland is dat voorlichting over het gebruik van de GFT-container effectiever is. Slechts een beperkt deel van de burgers zal stankoverlast ervaren, terwijl de geïntensiveerde dienstverlening voor iedereen is.

Een alternatief is het aanbieden van de mogelijkheid om meerdere GFT-containers per adres te hebben. In dit verband zal ook worden onderzocht of een tariefsverlaging voor een extra GFT container kan worden doorgevoerd op basis van feitelijke kostendekking.

Er zijn ook gemeenten waar gewerkt wordt met zg. Greenbags. Dit zijn bigbags waarmee men tuinafval inzamelt. Deze methode levert problemen op ten aanzien van het schoonhouden van de openbare ruimte (zakken scheuren, bijplaatsen van allerlei zaken. Vanwege voorgaande redenen en de gebruikte materialen (zakken) is het een dure manier van inzamelen.

Aanvulling: takkenroutes

De stroom die capaciteitsproblemen veroorzaakt is met name snoeiafval. Het opvangen hiervan kan door middel van het rijden van takkenrondes. De geraamde jaarlijkse kosten zijn € 10.273. Deze aanpassing is opgenomen in de tabel op p 37 regel Groenafval/blad, Inzameling takken en verwerking takken onder de kolom scenario 2.

Onderzoeksvraag: bladkorven in wijken

In aanvulling op de twee jaarlijkse gratis takkenroutes zal van 1 oktober tot de kerst op 30 locaties verdeeld over de kernen binnen de bebouwde kom en op gemeenteground, bladkorven neergezet worden. Deze korven zijn uitsluitend bestemd voor bladafval.

Eén maal per week zullen die geleegd worden door Circulus. Opbouw en afbouw zal onder verantwoordelijkheid van Circulus, mogelijk met inzet van het SW bedrijf worden uitgevoerd.

De jaarlijkse kosten zijn als volgt geraamd:

Bladkorven € 3.780

Inzameling € 6.500

Op-en afbouw € 3.000 (afhankelijk van nader overleg SW bedrijf)

€ 13.280

De verwerking van het bladafval zal in de DVO verdisconteerd zijn in de reeds geraamde gft verwerkingskosten.

Deze aanpassing is opgenomen in de tabel op p 37 onder Groenafval/blad regels Inzameling bladkorven en Inzamelmiddelen bladkorven onder kolom scenario 2.

Onderzoeksvraag: een deugdelijke communicatiecampagne

In hoofdstuk 6 wordt uitgewerkt hoe de communicatie met betrekking tot het nieuwe afvalbeleid wordt vormgegeven. Burgers worden op verschillende momenten en via verschillende kanalen geïnformeerd over voor hen relevante wijzigingen.

Algemeen

De containers moeten goed bereikbaar zijn voor de gebruikers;
De locatiekeuze van een container moet zo zijn, dat sociale controle door omwonenden mogelijk is;
Ondergrondse containers worden zoveel mogelijk op bestaande aanbodlocaties geplaatst;
Containers moeten zo gesitueerd worden, dat bij het ledigen geen schade aan bomen, lantaarnpalen en verkeersborden kan optreden;
Containers dienen alleen geplaatst te worden langs voldoende gefundeerde verharding, i.v.m. afstempeling inzamelauto;
Inzamelvoertuig moet veilig kunnen stoppen en werken;
Bij het inrijden van straten rekening houden met draaicirkel van de ophaalauto;
De richtlijn voor de loopafstand naar een container bedraagt in principe tussen de 75 en 125 meter;

Veiligheid

Bij het bepalen van een locatie voor een inzamelmiddel, moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de verkeerssituatie ter plaatse, zoals: het inzamelvoertuig mag bij stilstand het doorgaande verkeer op kruispunten, fietspaden, etc. niet belemmeren;
Achteruit rijden van het inzamelvoertuig, om bij het inzamelmiddel te komen of te vertrekken moet zoveel mogelijk worden voorkomen;
Waar nodig kan een parkeerverbod ter plaatse worden ingesteld;
In voorkomende gevallen worden maatregelen genomen ter bescherming van de container (paaltjes ed).

Opstelling en civieltechnische aspecten

Locatie in de bestaande verharding heeft de voorkeur boven een locatie in bestaand groen;
Het instromen van hemelwater in de put moet voorkomen worden;
De container moet goed toegankelijk zijn voor mindervaliden,
De container wordt bij voorkeur in openbaar gebied geplaatst;
Bij keuze van locaties moeten het doorlopen van voetgangers en rolstoelgebruikers niet worden gehinderd;
Containers mogen nooit op een riolering geplaatst worden;
Bij de locatie keuze wordt het openbaar groen zoveel mogelijk ontzien; doorlooproutes op trottoirs worden zoveel mogelijk vrijgehouden.

Locaties in verharding

Zoveel mogelijk aanstraten met bestaand materiaal.

LB= laagbouw (2 groepen)

HB= hoogbouw (1 groep)

BB= buitengebied (2 groepen)

LB 1 terugkoppeling vz Arjan

- 40% doel sneller bereiken
- GFT 3w geeft stank en volume probleem
- Zelfcomposterende promoten
- 3 containers is het maximale
- Papier is zwaar, huidige ophaal methode is fys. belastend

LB1 dit vind ik goed

- het 3 wekelijks systeem vind ik goed
- blij met plastic container
- beter voor het milieu en kostenbesparing
- minder restafval
- afvalscheiding

LB1 dit kan beter

- GFT 3 weken geeft stank
- restafval 3 weken geeft stank
- informatie over plastic – benodigde reiniging, wat mag wel en wat niet bij het plastic aangeboden (b.v. bloempotten, sinaasappelgaas)
- onderzoek naar ophalen naar gelang aanbod
- in voorjaar, zomer, herfst vaker groene ton legen
- groen en restafval (incl. incontinentiemateriaal, babyluiers) vaker dan 3 wekelijks ophalen
- laten zoals het nu is
- verplicht?

LB1 dit is mijn suggestie

- van maart t/m oktober groene container 2 wekelijks ophalen, grijze 1x in de 4 weken
- in mei/juni en sept /okt extra ophaalrondes, 20x groen met hoge freq. in die periode, grijs en kunststof 30x per jaar verdeelt over het jaar.
- bladkorven plaatsen
- plastic inzameling stimuleren, rest laten zoals het nu is
- geen diftar invoer vanwege risico illegale stort
- extra afleverplek voor GFT in Epe
- centrale bladafvalplek
- nadenken over stankprobleem
- financieel voordeel duidelijk maken, dat stimuleert
- oplossing voor takken en bladeren van gemeentebomen
- 4 wekelijks systeem: grijs-groen-oranje-groen april t/m okt, nov t/m mrt 1x groen vervangen door papier, blik, glas ed.
- indien 3 wekelijks: extra gft ronde, 2^e helft juni (snoei), 1^e helft september(snoei), oktober(blad)
- ook hard plastic (speelgoed, tuinmeubels e.d. inzamelen) en drankenverpakkingen
- extra oud papiercontainer
- medegebruik container flats
- zelfcompostering bevorderen

LB 1 conclusie vel

- kunststofcontainer: keuze in grootte?
- GFT bij pieken: vaker ophalen
- Milieustraat Vaassen is relatief ver voor Epe

LB2 terugkoppeling vz Peter

- Doelbereiking tov de ambities zijn te laag
- gft frequentie moet hoger
- oplossing voor tuinafval
- meer duidelijkheid voor langere termijn
- hard (niet verpakings)plastic ook gescheiden kunnen inleveren
- takkenservice continueren
- personeel Stilema
- grotere (afvalbeleids)regio
- aandacht voor ouderen

LB2 Dit vind ik goed

- inzameling papier, ijzer etc.
- kostendekking
- afvalscheiding
- minder kosten
- scheiden van afvalstromen
- minder afval in restcontainer

LB2 Dit kan beter

- voorziening in groene container tegen vast-blijven-zitten
- betere afvalscheiding mn. kunststof
- meer scheiding grofvuil op milieustraat
- direct na invoering plastic inzameling deden we het in Epe geweldig, en toch scheiden we niet genoeg, hoe kan dat?
- waarom zou een oranje container meer opleveren dan 2w ophalen door Stilema?
- meer inleverlocaties dichtbij
- meer soorten plastic in de plasticcontainers (incl. thermoplasten)
- wethouder zegt: u moet tevreden blijven, weert dat ik minder tevreden wordt
- laag ambitieniveau mbt reductie restafval
- veel luiers, frequentie in zomer te laag

LB2 Dit is mijn suggestie

- geen eigen container groep
- laten zoals het is
- ik ben niet overtuigd dat plastic inzamelcontainers een betere scheiding oplevert
- ruimte gebrek bij plaatsing van 3 containers
- verdisconteer grofvuil in totale afvalstoffenheffing= minder in de grijze container en meer recycling
- ophaalfrequentie goed, behalve gft
- mijn restafval wordt nu al aangevuld met gft, dit wordt meer bij 3 wekelijks
- zomerseizoen 2 wekelijks gft ophalen
- groen, grijs, oranje, groen (4 wekelijks)
- af en toe extra rondes
- controle/handhaving
- gft 6 mnd 1x per 3 weken, 6 mnd 1x per 2 weken

- extra kleine container restafval
- keuze tussen 140 l en 240 l
- scheiden van goederen in de winkel
- Stilema: geen werk afhalen

LB2 Conclusievel

-

HB terugkoppeling vz Daryl

- ondergrondse container goede aanpak
- er is bij een deel van de hoogbouw ook tuinafval
- oranje verzamelcontainer plastic geen aanwinst, andere kleur, ondergronds

HB Dit vind ik goed

- aanbieding extra gft container zonder extra kosten
- restafval ondergronds
- gft-afval in restcontainer

HB Dit kan beter

- tuinafval inzameling
- geen oranje verzamelcontainer, liefst ook ondergronds

HB Dit zijn mijn suggesties

- cameratoezicht?
- alle verzamelcontainers (ook kunststof, glas, kleding) ondergronds
- plastic gewoon aan de weg
- korven voor tuinafval, ophalen op afroep
- grofafval op afroep

HB conclusies

- goed: ondergronds en pas
- beter: tuinafval: wel tuinen -> afroep, korven
- kunststof: ook ondergronds, ook pa, grote klep, schoon, niet oranje
- alles ondergronds
- bellen voor grof vuil, tuinafval etc.
- kunststofcontainer op kleine afstand

Buitengebied 1 terugkoppeling Monique

- in voor en najaar te veel groenaanbod
- composteren een oplossing?
- Mbt plastic is nog veel onduidelijk; betere voorlichting
- Ambitie moet hoger, vervolg stappen nodig
- Big bag voor groen
- Diftar

BB1 Dit vind ik goed

- het idee voor minder grijs ok, maar dan door kleinere container, 2 wekelijks
- per geleegde container betalen, dus chip
- minicontainer voor kunststof ipv zakken (plastic zakken geen gezicht)
- papierinzameling en glas gaan prima
- containers waar je ook kan brengen mocht je omhoogzitten
- dat papier vaker wordt opgehaald

- 3 wekelijks voor restafval en plastic
- terugdringen van de hoeveelheid restafval

BB1 Dit kan beter

- vaker gft halen in voor- en najaar
- groene containers vaker ophalen
- actie van samenwerkende gemeenten om minder verpakkingsmateriaal te gebruiken door producenten van hun producten, b.v. supermarkten en andere verkoopcentra
- papiercontainer ipv rest
- gft 1x 14 dagen, rest 1x 4 weken
- om de drie weken gft? Dat gaat stinken. Om de drie weken kunststof? Dat gaat stinken, en hoe!
- grijze container is veelal vol waardoor de 3 wekelijkse cyclus m.i. niet toereikend is
- voor gft meer variabele frequentie
- papier wordt op oude manier opgehaald, waarom kan plastic dan niet oude methode blijven, net zoals metaal
- groene container is meestal vol, waardoor minimaal 6x per jaar de milieustraat moet worden bezocht
- grotere groene container, 1x per week voor de stankoverlast, vooral in de zomer
- toch plastic zakken, omdat het me moeilijk wordt een container aan de weg te zetten
- deksels sluiten na lediging verplicht stellen
- meer naar milieustraat brengen vergt autovervoer, stimuleer gratis ophalen na telefonische vraag.
- Rest in ondergrondse verzamelcontainers (brengsysteem) ook voor buitengebied
- Differentiëren in ophalen van gft
- Plastic zakken handhaven

BB1 Dit zijn mijn suggesties

- verschil maken in ophalen van gft in buitengebied, laag- en hoogbouw
- buitengebied: we hebben alleen gft van de keuken, geen afval v/d tuin en het bos; dat gaat naar de composthoop en naar het bos terug. Suggestie: gft afval in restcontainer
- tuinzak Stilema gratis
- service: grondstoffen halen (nultarief), rest wegbrengen (tarief)
- buitengebied: composthoop aanmoedigen
- als gemeente laten merken dat je grondstoffen graag wilt
- kleinere container grijs, en vaker ophalen
- evt grotere gft container in de zomerperiode
- in seizoen grote groen bak in bepaalde buurten
- aanbieden van afval bij milieustraat moet goedkoper en dichterbij (CO2-uitstoot)

Buitengebied 2 terugkoppeling Jansje

- groep koos voor discussie ipv stickermethode, voorliggende aanpak is een korte termijn aanpak, op lange termijn zijn de scheidingstechnieken zo gevorderd dat alles gemengd kan worden ingezameld.

BB2 Dit vind ik goed, BB2 Dit kan beter, BB2 Dit zijn mijn suggesties

- niet ingevuld

Conclusievel

- gemeente heeft zorgplicht om afval op te halen, hoe gemeente dat doet is mij een zorg

- suggestie: waarom halen we gescheiden op, waarom kunnen we niet alles bij elkaar doen? En dan vvgns. geavanceerd scheiden.
- voer diftar in en combineer dit met een goed scheidingssysteem
- in hoeverre gebruiken mensen hun gft container? Verschillen zijn groot; inventariseer routes en stem inzameling daarop af.
- systeem van nu is niet slecht, kijk naar papierinzameling verenigingen. Stilema rijdt wegen kapot of komen helemaal niet. Bepaald afval (b.v. flessen) kun je best zelf wegbrengen.
- eens in de drie weken groen ophalen is te weinig. Niet de bedoeling om zo vaak naar Vaassen te rijden.
- plastic naar gescheiden voorziening
- plaats bladkorven in voor- en najaar
- als er al een route gereden wordt, kan die niet groen ook ophalen?
- groen 2x per maand, rest 1x per maand voor buitengebied (seizoensafhankelijk)
bladophaaldienst is afgeschaft en dat geeft problemen
- ik vind 'rest' een maal per 3 w onhygiënisch
- communiceer goed hoe je met scheiding/hygiëne omgaat in de zomer
- afvaltoerisme: ons gebied ligt vol gft- en bouwafval, en de handhaving ontbreekt
- ik vind de basis van het verhaal niet goed. Het moet fundamenteel worden opgelost. Dat gebeurt nu niet. Afval+business, bevoordeel bedrijven, doe onderzoek. Er is nu gekozen voor ene korte termijnoplossing.
- milieustraat is veel duurder/ niet gedifferentieerd. Je kunt beter naar Lagemaat. Verkoop milieustraat aan particuliere afvalverwerker.
- ik mis een creatieve visie op de toekomst, we borduren te veel voort op de bestaande situatie
- ik twijfel aan de betrouwbaarheid van de gepresenteerde cijfers
- bepaal afvalbeleid op regionaal niveau.
- wat raar dat hier alleen maar mannen komen. Het zijn vrouwen die afval scheiden/inzamelen.